

Ma Világszenzáció a brassói
Modern Mozgó-ban

**SZERELMES
ORDÓG**

(MENSCHEN HINTER GITTERN)

LAZADÁS A FEGYHÁZBAN

NÉMET BESZÉLŐ FILMORIAS

Lesz miniszter, vagy nem lesz miniszter?

Bukarest, november 20.

A bukaresti lapok értesülése szerint Lupu dr. állítólag sikerrel folytatta le azokat a tárgyalásokat, amelyeket azért indítottak, hogy ő is helyet kapjon a kormányban. A lapok a hirtelenné vált fenntartással közlik, mert közismert, hogy Lupu éppen az ellenzéki kispártok parlamenti frakciójának kiépítésén dolgozik a állítólag arra folytatott tárgyalásokat, hogy a kamatellenes liga tagjaival szoros parlamenti együttműködésre teremtsen megállapodást.

Két új javaslat

Bukarest, november 20.

A pénzügyminisztériumban elkészült az a törvényjavaslat, amely az új ezüst-pénzek veréséről szól. A javaslat csak két szakaszos, miután lényegében csak a stabilizációs törvénynek az érempénzekre vonatkozó szakaszait módosítja. A törvény szerint érempénz illetve érempénz összesen 3 milliárd 800 millió lej értékben bocsátható ki. Ebben az összegben benne vannak a már kibocsátott 1, 2, 3, 10 és 20 lejes érmék is, vagyis új ezüst 100 lejes csak annyi verethető, amennyi érték még a törvényesen megengedett 3 milliárd 800 millió lejből hiányzik.

A mezőgazdasági adósságok konvertálásával kapcsolatban elkészült az a ki-egészítő törvényjavaslat is, amely a Mezőgazdasági Bankot leszámítva új alapokra helyezi. A javaslat a Mezőgazdasági Bank alapításával kapcsolatban megszavazott törvényt módosítja olyan értelemben, hogy az eredeti 650 millió alapítókét 100 millióra szállítja le, amiből az állam 70 milliót jegyezt. A bank nevét is megváltoztatja és az így kialakított Mezőgazdasági Konvertáló Banknak jogot ad ahhoz, hogy részben bemutatásra szóló, részben pedig sorsszással egybekapcsolt kötvényeket bocsásson ki.

A mezőgazdasági adósságok konvertálását célzó törvényjavaslat egyébként a Nemzeti Bankot sem érinti ki. A bank igazgatósága már két ülést tartott a kérdésről kapcsolatban a mindkét gyűlésen az a felfogás alakult ki, hogy a konvertálás tervezett formája jogos aggódalmakra szolgáltat okot, mert tulajdonképpen nem egyéb, mint hosszú moratórium, ami a hitelélet teljes megbénulását és a pénzpiac szétzilálását vonhatja maga után. A Nemzeti Bank igazgatósága elhatározta, hogy aggodalmait memorandum formájában terjeszti a pénzügyminiszter elé.

A liberális párt a Dinu Brătianu lakásán tartott csütörtöki értekezletet ugyancsak az ügygel kapcsolatban. Ők a liberálisok sincsenek elragadtatva a törvényjavaslatról és éppen ezért elhatározták, hogy ellenjavaslatot terjesztenek a parlament elé.

Az összkormány proklamációja az ország népéhez

Bukarest, november hó 20.
Jorga miniszterelnök az összkormány nevében a következő felhívást intézte az ország lakosságához:

„AZ ÖSSZES ROMÁNOKHOZ!”

Miként a legtöbb ország, Románia is a világgazdasági válság és a bevételek olyan minusa előtt áll, amely az államkiadások parancsoló lecsökkenését vonja maga után. Eme nehézségekkel szemben egy pártjelleg nélküli kormány kénytelen mindenki számára redukciónkat eszközölni.

Ilyen feltételek között a legteljesebb nyugalom a legelső polgári kötelesség és mindenki, aki ettől eltér, büntetést követ el az országgal szemben.

Gyűléseket egybehívni, amelyeken csak a fájdalmakat tüzelik, amiket pedig senki sem tud teljesen enyhíteni továbbá politikai tökéletességű az egész világ szerencsétlenségéből, ez az, amit nem engedhetünk meg.

Mindenki meg fogja érteni, hogy fenntartva a gyűlekezési jogot, ama pártok számára, amelyekben felelősségérzet van, nem engedhetünk meg olyan gyűléseket, amelyek tüzesóvakat dobálnak szét az országban.

A helyett, hogy később emiatt ártatlan emberek szenvedjenek, jobb, hogyha az ilyen könnyelmű embereket már eleve megakadályozzuk abban, hogy rosszat művelhessenek.

Ugyanakkor a sajtó, amelynek az a hivatása hogy tisztességesen tájékoztasson mindenkit a szükségleteinkről, és bizalmat öntsön a tömegekbe, arra használja fel a nyomtatót szót, hogy igazságon egy olyan kormány ellen, amely csupán az ország hűségét szolgálja.

gálatában áll és amelyet öfélése szinte állandó áldozattételre hívott életre.

Mielőtt olyan intézkedéseket tennénk, amelyek szükségesek lehetnek és ama óhajtól vezettetve, hogy megőrizzük az irás szabadságát, holott elismerjük azt a veszélyt, amely azt fenyegeti, kérünk mindenkit, hogy ne higgyen egyes elepedett emberek kitalálásában, akik mitsem törődnek azal, ha minden össze is omlik, csak az ő ambícióik nyerjenek kielégítést.

Legyen mindenki meggyőződve, hogy a kormánynak sincs kevesebb esze és szíve, mint másoknak, és hogy senki sincs ma felkészülve arra, hogy tényleges felelősséget vegyen magára és a kormányt leváltssa. Ezért adja mindenki megegyezően bizonyosságát annak, hogy nemünk a higgadt megfontolás és az áldozatkész türelem tulajdonságaival rendelkezik, amelyek már nehezebb időkön is átszűrtek bennünket.

Az összkormány nevében:

N. JORGA, miniszterelnök.

A Neamul Romanesc, amely tudvalevőleg a miniszterelnök lapja, mai számában egyébként válaszol Xenii liberális képviselőnek, aki a kamara tegnapi ülésén a kormánynak a sajtószabadság ellen tett intézkedéseit kritizálta. A Neamul Romanesc leszögezi, hogy a Jorga kormány soha nem veszélyeztette a sajtószabadságot, ám ha az anarchia és a felforgatás szabadságáról van szó, amely veszélyeztetni a körendet és tápot ad a forradalomra, semmiesetre nem fogja tűrni ezeket az állambiztonság ellen irányuló akciókat.

Argetoianu 1 milliárdos bel- földi kölcsönt akar felvenni

Készül az egyenes adók módosításáról szóló javaslat

Bukarest, november 20.

A bankári körökből kiszivárgott hírek szerint Argetoianu pénzügyminiszter nagyobb belföldi kölcsön megszerzése érdekében indított tárgyalásokat.

A kölcsön összege 1 milliárd lej lenne, amit az állam teljes egészében a Banca Nationalának fizetne be, hogy ezzel kiegyenlítse azokat az adósságait, amelyek a Banca Nationalával szemben már régóta fennállanak s amelyekre a fizetési terminus január elsején esz.

Hírek szerint Argetoianu pénzügyminiszter az erre vonatkozó tárgyalásokat szerdán indította meg a Banca de Credit-nél, amiből arra következtetnek, hogy

a kérdéses egy milliárdot a pénzügyminisztérium a belföldi bankoktól próbálja megszerezni.

Ma, pénteken délután a pénzügyminiszter újra magához kért néhány bankkártyát az ügygel kapcsolatban. Bukarest pénzügyi köreiből nagy érdeklődéssel figyelték a megindult tárgyalásokat.

A pénzügyminisztériumból kiszivárgott hírek szerint Argetoianu pénzügyminiszter megkezdte az egyenes adóról szóló

törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslat összeállítását. A régi törvény ugyanis lényegében csak három kategóriát ismer. Az első kategóriába tartoznak a 3 ezer lejig terjedő jövedelmek, a másodikba 3 ezertől 75 ezerig, a harmadikba a 75 ezer lejen felüli jövedelmek.

Ez a megosztás részben hiányos, részben pedig antidemokratikus, mert egyetlen kategóriába sorítja össze a 75 ezer lejen felüli adózókat a mammoth jövedelmek uraival, holott az adózási kulcsnak a 75 ezer lejen felüli jövedelmeknél indokoltan sokszor kellene változnia. A pénzügyminisztérium kimutatása szerint az első osztályú egyenes adózók közé összesen 312 ezer, a második osztályúak közé már csak 31 ezer adózó esik, a harmadikba pedig még ennél is kevesebb. A készülő javaslat, amelyet a pénzügyminisztériumban szombatig öntenek végleges formában,

mindenekelőtt a 100 ezres jövedelmeken felüli adózókat osztja több progresszíven felfelé haladó kategóriába, aztán a második nagyon széles kategóriát tagolja több részre.

A BÉKE SZERZŐDÉSE

Írta: Halász Sándor

Sokat irtak róla, sőt jóformán egy szó sem, pedig Genfben végre összeült a első tízenyolc állam, mert meg akarja kötni a Béke igaz szerződését.

Minden ellenkező állítással és híreszteléssel szemben ünnepélyesen és meggyőződéssel cáfolni kell, hogy a világ akárcsak egy lépéssel is tovább tartana, mint ahol 1918 november kilencedikén tartott. Ez ami ma van és az, ami tizenhárom esztendőn át volt, ez még csak a fegyverszünet.

Most igen, most, amikor legjobban tagadják, most a Békét kötik.

Ez az optimizmus éppen ilyenkor, amikor a nemzeti államok nap-nap mellett jobban és jobban — előbb-utóbb légmentesen — ugyanugy lezárják határaikat mint középkorok sötét évtizedeiben ahogy a párral felhúzt a felvonóhidját a visszavonult a maga bevételetlennek hitű kőfalai mögé, egy kissé furán hangzik és nevétségesnek is látszik, hogy a szó bombák és retorziós-aknák robbanásánál pillanatában, amelyben az emberiség pártokra és nemzetségekre szakadozott kottárai dühös fogpisorgatással egymásra támadnak, akad még hit, amely vallja, hogy a Béke soha közelebb, mint éppen a percben. Pedig igen, a tehetséges dühétől görcsbe szorult tenyerünk felé éppen a percben érkezik a Béke és öntudatlanul szelid ölelésre dühös öklünket éppen most tárjuk ki újra, hogy befogjuk a következő évtizedek Kék Maradát.

A háború mindig egyformán végződik, mert minden háború egyformán kezdődik. Minden harc ott kezdődik, hogy fegyverrel egymás ellen támadunk és ott végződik, hogy akit a fegyver eltalál, az halva marad. 1914-ben sem tettünk egyebet és többet, mint fegyvert ragadtunk ugyanugy, mint a phöniciak, a törkök, a keresztes pilécek vagy akár a francia forradalom diadalutól haladó világhódítói. Az új ember a régi felett többet és értékesebbet lefeljebb csak annyival tett, hogy jobb fegyverrel terítette le az ellent, mint amilyenekkel hajdan vérengző elődje leterítette. A paritlya, a nyíl, a sarló-alakú szablya ugyanugy áll, mint a gépfegyver, a ángol, a kézigruát vagy az akna, ahogyan most gyilkolt. És ahogyan sem a paritlya, sem a nyíl, sem a szablya soha a harcok eredményeit meg nem hozta, nem hozta most sem meg a diadalt sem az akna, sem a lánghatár.

Nagy Sándor seregei is győztek, Xerxes is diadalt aratott. Hannibál homlokát is övezte babér, de azért sem Nagy Sándor, sem Xerxes, sem Hannibál eredményei Békét nem teremtek. A harc után a fegyverek szüntelen követezik és fegyverszünetben az élet mészáját nem hideg passzal, hanem meleg emberrel gyurjuk. A seregek győzhetnek, az ágyúk és bombák rombolhatnak, de a célba mégis csak az Ember fut be, kinek a harchoz annyi köze, mint baromnak ahhoz a págódhidhoz, amelyre éppen sorsa hajtja.

A háborúk eredményt sohasem hozhatnak, mert a háborúk soha sem a célt, de a mákonyos jelszóért harcolnak. Ha most hirtelen feltennék a kérdést: miért harcolt is tulajdonképpen Európa, Amerika, Afrika emberáradata 1914-től 1918-ig, minden századik harcos, ha tudná és ha feleletet adna. A néptribunok és demagógok valamit hazudtak felénk és jót hazudtak, mert hittünk nekik. Az igazat azonban egyik sem hazudta.

Azért a harc, hogy termelési technikánk expanzív törekvéseinek piacot szerezzünk.

Ezt és így nem mondták, mert nem mondhatták. Ha mondták, letorkolja őket a józan ész és a tudomány iránymúlása és nehogy letorkolja, inkább nem is mondták.

A század eleje óta hirdeti az Ész, hogy a hegemonia alá pont gazdasági területek versenye eredményeket nem hozhat.

Mit ér, ha ma a német, holnap a francia, utána az angol vagy az amerikai szerzi meg magának azokat a piacokat, amelyekre szüksége van ahhoz, hogy gépeinek beláthatatlan serege által termelt jószágokat elhelyezhesse. Ezek a szerzett területek rabolt kolóniák és ahogyan az egyik rabolta ma, ugyanugy rabolni fogja holnap a másik. Nemcsak Isten előtt, de a termelés demokráciája előtt is valamennyien egyenlők vagyunk. Miért legyen Afrika a franciáké és miért legyen a németeké? És miért legyenek a dunai államok a germán impérium jogára alatt, mikor ugyanugy és ugyanannyi joggal a brit hegemonia parancsának is engedelmeskedhetnek?

— Ezt el kell döntenem! — mondotta a diplomata és rácsapott a generálisok kardjára.

— Ezt nem lehet tovább tünni! — ordította a militarizmus és rácsapott a jámbor polgár általános hadkötelezettségének papiros-jogára.

És harcoltunk és — ma senkinek semmije. Nincs a németnek, mert megverték és nincs az angolnak, mert győzött és nincs az olasznak, holott befutott és nincs a magyarnak, mert elrakták.

Kis kalitkák vannak, holott széles területek voltak. Szűk fogdák négy fala között termelünk, holott kitarult mezőkön át gurult a munka produktuma. Mindenki győzni akart és mindenki az egész világot akarta és ma mindenki saját szűk hazája előtt állig fegyverben posztol és — kontingentül. Akik harcban indultunk, mindannyian azzal indultunk, hogy legazoljuk az ellent és megzabáljuk, felneveljük és kiverjük és most mindannyian ott állunk a másik portája előtt és könyörögve-könyörgünk: csak legalább hetekint még tíz marhát vegyen át, legalább annyit tegyen, hogy a világykörbe párnját szállítsa le.

Minden tábornok olyan lendülettel sujtott és olyan akarattal lendült, hogy azt hitték, holnap reggel Cuxhaventől Stambulig a világ már lábai előtt hiepmereg és tényleg, ma tizenhét év után a tábornok, aki közben fogpaszta-gyáros lett, a lábaink előtt hever és sírva könyörög: az istenért, tőle vegyünk fogpasztát.

Ez a mai állapot fegyverszünet csupán, amelyben a fegyverek nem azért ünnelnek, mert diadaluk eredménye további harcot nem kíván, hanem azért, mert miattuk és általuk vesztettük el mindannyian azt a diadalt, amelyet a fegyverek soha kiverkedni nem tudhatnak.

Akik ma vagyunk és vagyunk vagy harminc egynéhány európai államok, mind rájöttünk arra, amit mikor harcba birtak bennünket, óvatossá elhallgattak. Rájöttünk arra hogy nem ezért a nem azért vétettük fel velünk a csukaszürkét, hanem a bőrünkért, a gazdasági függőségünkért, a gyarmattá aljálhatásunkért. A felettünk való gazdasági hegemoniáért és mert végre rájöttünk, nem hideg vart, hanem meleg életet vonultatunk fel egymás ellen.

— Neked az én területemnek gazdasági előnye kellett volna? Jó, hogy tudom. Vigyázzni fogok rá.

És vigyázz mindegyik. Cerberus sem vigyázott jobban.

— Az én területemről ugyan, — mondják nagy okosan — egy talentumot sem hagyok kiszíni, de jaj Neked, ha Te viszont nem hordod hozzád és belém vederszámra a Te aranyaidat.

Itt tartunk ma és mert itt tartunk, sehol sem tartunk.

Ott tartunk, hogy a háború előtt ágáló őt-hat nagyhatalom helyett harminc egynéhány kishatalom szemérmelenedik. Ott tartunk, hogy amíg 1914 előtt öt-öt-hatan nem hagyták egymást élni és éles metsző fogaikkal az egymás orra előtt az egyre jobban lerázott cubákat elkapdosták, addig most harmincegynéhányan nem hagyjuk egymást élni és lekopott, életlen fogainkkal rájuk azt az egy pucér csontot, a gazdasági krízis vörög, porladozó és rothadó csontvázait. Egy szemétdombon káprgól győző és legyőzött egyaránt. A mosatlan lábas piszkos szélére tapadt avas zsirt nyálkossa mindahány.

És mert mind nyomorúságban, a szenvedés mélyén és a kilátástalanság kráterének fenekén, ezért jön, ezért kopogtat, ezért kér, sőt követel bebocsátást a Béke.

Tizennyolcan, a hajdani büszkék és a dösök, a Ma szerényei és a gyávái most

Ne borotvapengét kérjen hanem követelje a

Lezérképviselő: C. Duisberg
București I. Str. Carol Nr. 3

végre Genfben összeültek és naivul, rapaszsul, szemlesütve és kacérul felkérdezték egymást:

— Urak, nem lehetne úgy, hogy most aztán már ne bántuk egymást? Már annyi szerződést kötöttünk, annyi paktumot és megállapodást arról, hogy ügyünket nem bővíttük, gépszegecseinket nem peregettük, területeinket nem raboljuk. Kössünk már egy olyat, hogy — nem is bántuk egymást. Mert hiszen és valójában mi mindannyian tudjuk: csak csapkodjuk a kardot, amelyet kihuzni egyikünk sem mer és egyikünk sem tud és közben és lényegében a buzával öljük egymást, a preferenciával, a kontingentálással: a bizonytalansággal. Hagyjuk abba már Urak. Fejezzük be, kedves egy jó Testvéreink.

És a tizennyolcan most már nem katonai, de gazdasági megtámadhatatlansági

szerződést akarnak kötni.

És a tizennyolcan gazdasági megtámadhatatlansági szerződést kötni fognak. Megkötik azt a szerződést, amelyet Vilmos császárnak és Poincarénak már 1913-ban ajánlott az Ész és amelyet 1931-ig mindenkor elgáncsolt az Észtelenség.

Még van a tizennyolcan között vagy három-négy szemérmes kis leány, a Franciák, a Svájciak, a délszlávok és a svédek még huzódznak.

Olyan talmi szemérem. Olyan hazug szemérem. Olyan hiu szemérem. Holnapra megpuhulnak a hármak-négyek is.

De miért nem irtak róla, miért jóformán egy szót sem? Miért nem ujonganak és ordítanak, lelkesednek és tombolnak, hiszen ez már az, ez már igen, ez, — higgyék el — ez már a Béke.

Nincs más menekvés!

A zilált pénzügyi viszonyok miatt megroppant felekezeti iskolákat csak a békeszerződésekben biztosított székely autonómia mentheti meg

Katasztrófiális fizetésleszállítás a felekezeti tanítóknál és tanároknál

Nyárádköszvényes, november 20.
Ujra a történelmi székelyföld egyik részén járok.

A Mezőhavas csak itt van a hátam megett a Mezőhavason rétséges terület, amit emberemlékezet óta Czigle-mezejének neveznek. A tragikus sorsu Petres Kálmán, a kolozsvári Marianum volt igazgatója vetette fel először a gondolatot: vajon nincs valami összefüggés e között a Czigle-mező és a mondabeli között, ahová Atilla halála után a visszavonuló hunmaradékok meghúzódtak. A történelmi nyomok arról is beszélnek, hogy a hunok főfészke Udvarhely vidéke volt. A Mezőhavas pedig már szinte ölelkezik a történelmi Udvarhelyszékekkel.

Ez azonban ma már csak mese, amiről: vajon hányan tudnak azon a vidéken is? Nem is fontos, hogy tudjanak. Az volna a fontos, hogy megmaradhassanak azoknak, akik ma. Ösvények, utak vezetnek a Czigle-mezeje felé, de ködbevesznek és járhatatlanok. Vezetnek utak másfelé is, lefelé, a folyók medré nyoman s általában nyugatfelé futnak. Nekik ezek is járhatatlanok. Megszorultak mint a hunok a Cziglemezőn s vagy önmagukból önmagukért élnek, vagy — nincs más választásuk — a Keletbe satnyulnak bele.

Mindenütt, az egész Székelyföldön, általában ugyanazokkal a bajokkal és veszedelmekkel találkozok a kutatásukra indult riporter. De minden vidéken van valami olyan baj, ami kiugrik a többi közül s erősen szembeötlővé válik.

Három kép ragadt belém különösen. Ime, az első:

Nyárádremetén szedik az adót. Az adóellenőr végigjárja a falut s „jesztgeti” az embereket. A férfiakban szorong az elkeseredés. A kalapok, sapkák szemöldökig nyomulnak le. De az asszonyok zsebkendőbe csavargatják a nehezen összeszedett aprópénzt s maguktól mennek a község házára. Végrehajtásra nem igen kerül a sor. Legalább is nem olyan mértékben, mint Csikban, vagy Háromszéken. Itt még tudnak fizetni valahogyan. Halomra gyűl az aprópénz, csupa huszlejesek. Még az ezer lejes tételeket is huszlejesekkel fizetik.

Aztán ki is merülnek a házak. Egyéb fizetni valóra már nem telik. A bankadósok törlesztésére például egyáltalában nem. A pénzáramlás fő kifejeződése az adószedés.

A második kép: Nyárádköszvényesen verekedés volt az éjjel. Az erekedők, mindketten részegesek voltak. Az is, aki nagyot ütött utójára és az is, akit ez a nagy ütés leterített. Az volt a részegebb, akit leterítették. Komoly ok a verekezésre nem volt. A két legény együtt mulatott, sőt barátkozott. A bőrbelhúzott „engolyót” csak a virtust lendítette meg, az a virtust, amit a mérges házipálinka „zikrázik” szét a megmérgezett véreerekben.

Ez a falusi kép is, és az elő is, bármilyen napihírszerűen hatnak, súlyos és veszedelmes dolgokat rejtegetnek a hátuk mögött. Szomorú, fájdalmas és mérgező sebei a falunak. De a harmadik, az utolsó, az mindennél szembeszökőbb, általánosabb érvényű s a kisebbségi életküzdelem olyan újabb csatavesztése, ami a legértékesebb társadalmi elemet gyomlálja ki soraink közül.

Ez a harmadik kép: A tanítók erősen lecsüggesztett fejfel dagasztják iskoláiban a mélységes

őszi sarat! Bizonyos, hogy nemcsak ezen a vidéken van ez így, hanem most már mindenütt, egész Erdélyben, ahol felekezeti iskolák vannak. Én itt találkoztam vele, mert ezen a vidéken minden faluban felekezeti iskola van.

És most következzék be az, amitől évek óta tartani lehetett, de amit évek óta nem fogtak fel az illetékesek olyan nemzetgyilkoló veszedelemnek, mint a milyen valójában volt.

Fölösleges volna a felekezeti tanítók embertelen helyzetéről, amit a józanabbak eddig is tarthatatlannak ítélték, újabb jeremiádozatot írni. A felekezeti tanítóság a magyar társadalom legkifartóbb, legáldozatosabb elemének bizonyult akkor, amikor hosszú éveken keresztül tartotta és sinylette a maga posztját. Ha az anyagiakban és társadalmi elhelyezkedésben a magyar tanítóság és tanárság fölött álló társadalmi osztályok csak tízedrészét áldozták volna annak, amit ezek az emberek áldoztak, ma talán nem tartanánk itt. Igaz, hogy nekik kényszerűség volt az, amit azok nem tartottak még csak félig kötelező kötelezettségnek sem. Mindegy, a lényegen ez nem változtat.

Most, a nagy veszély tényleges beköszöntésének az előestéjén nem árt keserűen felemlengetni, hogy mindjárt a kezdet-kezdetén voltak elegenden, akik kongatták a vészharangot: ez a rendszer nem tudja megmenteni és megtartani a magyarnyelvi oktatást! Bármikor beköszönhetnek olyan idők, amikor nem tudjuk majd nyújtani a felekezeti tanítóságnak azt a sovány megélhetést sem, ami mellett ezideig állottak terhes kötelezettségük. Ez az idő most elkövetkezik, talán sokkal kétségbeesettebb és arcpirítóbb formában, mint ahogyan várni lehetett. Külső események tolták s a belső pénzügyi elrendezkedések húzták.

A külsőkről nem beszélhetünk sokat... A belsőkről sem nagyon érdemes, mert nem származik belőle nemmi. A tényeket azonban le kell szögezni. Egyfelől befagyott a Transylvánia, másfelől a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank. Iskolafenntartó alapok rekedtek el. Nyugdíjalapok és segélyalapok, amelyek a tanítóságban a lelket tarthatták. Nem az egyházak a eflőlők azért, ami bekövetkezett, bár előrelátóbb elgondolásokkal ki lehetett volna térni a bekövetkezett nagy veszedelem elől. Most már nem lehet. A tanítók és tanárok fizetését mindkét nagy erdélyi egyház lezállította. A leszállítás mértéke 30-40 százalék. Néhol nem maradt el a visszamenőleges hatály sem. A régi levonások megmaradtak, amint érthető a nem egészen pontos kifizetési rendszer állandósulása is.

Nem ritka, hanem nagyon is tömött azoknak a tanítóknak a sora, akik havonta 900, azaz kilencszáz lejt kapnak kézhez. A tanároknál lejőhet a fizetés havi 2000-2500 lejig.

És, ha ez is legalább, teljesen biztosnak látszanék?!

Nagydisznódi alma,
szigorúan válogatva, elsőrangú minőségben a romániai gyümölcsstermek Bukarestben tartott évi kiállításán aranyéremmel kitüntetve.
Kapható a „FRUCTA” konzervgyárnál, Csnádie (Nagydisznód)

Antinevralgic
DR NANU MUSCEL
az egyedüli gyógyszer influenza, még rőn idegzásbák sőt ellen Csakla eredeti csomagolásban ársitták. Minden dobozban az orvos lezészével ellátott 2 kapszula (csatyában) van.
Kapható: gyógyszertárakban és drogériákban SzF 17171

Az utolsó védelmi vonal is összeomlóban van. Az egyházi adó már a megalkotása pillanatában több kárt okozott, mint hasznát. Az egész Nyárádmentén nincs öt község, amely megszavazta, vagy ha már megszavazta, ki is fizette volna. Ez akkor még nem anyagi válság volt, hanem már lelki válság. Ugyanaz, a mit Kovásznán is megfigyeltem, ahol az egész faluból 12 emberre vetett ki a református egyház 500 lej áldozati adót, a többire alig 30-40-50 lejt, de még ezeket az elenyésző csekély tételeket sem sikerült behajtania.

Ma már előlött töprengeni is fölösleges. Itt van az az anyagi válság, amelyben már nem is tudják fizetni az egyházi adót.

Elérkeztünk a holtponthoz, ahonnan csak úgy haladhatunk tovább, ha meglevő intézeteink egy részét feláldozzuk. Az emberek tömege szédül bele az ürbe, marud állás, kereset és teendő nélkül. Valamennyien magyarul éltek és a magyar nyelvből éltek. Ez adott kenyeret nekik. Miből és hogyan éljenek ezután? És hány embernek tud majd kenyeret és megélhetést adni ezután a magyar nyelv, akkor majd, ha a legfontosabb fenntartó oszlopai, az iskolák elhullanak?

Ami tíz év óta zugott, sajgott sokaknak a lelkében, de amit tíz év óta mester-ségesen altattak, lefékeztek, visszaszorítottak, az most már elementáris vágy. Sőt: ennél is több: akarat! Valamiben meg kell kapaszkodni, valami megoldást kell találni.

Ellensége már sehol sincs azok között, akik a veszedelmet a maguk bőrén érzik. Mindenütt egy akarattal vallják, hogy elérkezett az ideje a székely autonóm iskolatípus megteremtésének, a székely autonómia kikövetelésének. A békeszerződések biztosítják, hogy ehhez az iskolatípushoz az előfeltételeket az államnak kell megadnia olyan arányban, ahogyan a székelység adóz.

Az egyházakat mentesíteni kell a súlyos teher alól, hogy azokat az iskolákat tarthassák fenn továbbra is, amelyek az autonóm területből kiesnek.

A történelmi Székelyföld pedig teremtsen magának olyan organizációt ebben a nagy horderejű kérdésben, amely dacolni tud a veszedelmekkel és nincs kitéve olyan kényelmetlen esélytelenségeknek, amelyek azután elsodorhatják a legelémbibb életfeltételeket.

Az idő rettenetesen sürget. A gimnáziumok megszüntetése megkezdődött és tovább tart. Az elemi iskolák közül is sok maga mellett tudja már a csendes kimúlás veszedelmét. Az állam sem riad vissza a gyéritéstől.

Egyre kevesebb marad s mi nem tudhatjuk, hogy visszatudjuk-e szervezni a kivégzett és kimúlt iskolákat akkor, ha a békeszerződésben biztosított jogunkhoz végre hozzájuthatunk.

A habozás, kételkedés és tanácstalanság mindennap felfalhat egy magyar tanítót és minden hónapban egy magyarnyelvi iskolát.

Kacsó Sándor

CITY PENSIO
WIEN
I. Kärntnerstr. 1. Bejárát Singerstr. 2.
Kitűnő magyar konyha.
Hideg meleg főzőv, szoba reggelivel is.
Mérsékelt árak.

Törvényzuhatag a kamarában

Bukarest, november 20.

A kamara csütörtökön délután rendkívül izgalmas ülést tartott s az elkeseredett személyi vitákon kívül az ülésnek az adott szenzációs érdekességet, hogy az ellenzék állítása szerint a kormány kétszer is leszavazták s csak a titkár számolási trükkje hátrította el a súlyos kudarcot.

Pompeiu elnök megnyitó szavai után Xenii liberális képviselő tiltakozott az ellen, hogy Argetoianu utasítására a bukaresti rendőrsztor megjelent az Universul szerkesztőségében s azt követelte, hogy szüntessék be a kormány és Argetoianu éles kritizálását. Bevezetője folyamán Trancu-Jasi és Pamfil Seicaru rendkívül éles szóváltásba keverednek. A vihar elültével Laár Ferenc magyarpárti képviselő fejtette ki a nyugdíjasok sérelmeit, majd Trancu-Jasi vonja felelősségre Argetoianut, a Marmorosch-bank bezárása miatt. Trancu-Jasi és Argetoianu izgatott szóváltása után Pompeiu elnök Argetoianunak adja meg a szólás jogát s a pénzügyminiszter monoton hangon kezdi olvasni a benyújtandó törvényjavaslatok címeit: a jövő évi költségvetés, az amortizációs pénztár felállításának, a pénzügyminisztérium mellett létesítendő speciális inspektori testület megszervezésének, a köztestviselői fizetések módosításának, az új banktörvénynek javaslatát, továbbá azt a törvényt, amely intézkedik az elemi oktatás költségeinek felerészben a községekre való áthárításáról s végül az országsszerte hallatlan felzúdulást kiváltó törvényjavaslatot, a magántisztviselők áldozati adójáról szóló tervezetet.

A baloldali képviselők kórusban kiáltották: — *Le velei Na, most tapsoljatok!*

Pompeiu elnök felteszi a kérdést, hogy a kamara kimondja-e a felsorolt törvénytervezetekre a sürgősséget, mire a képviselők kézfelmeléssel szavaznak.

Az ellenzék izgatottan és gunyosan tiltakozik annak megállapítása ellen, hogy a sürgősséget megszavazták. Otelesenau hevesen tiltakozik az ellen, hogy a képviselői padosorokban szenátorok, kabinetfőnökök és újságírók is helyet foglalhassanak a szavazás idején.

Az izgalmas ülés végén Jon Isac képviselő, a kamatellenes liga nevében bejelentette, hogy amennyiben a mezőgazdasági adósságok konvertálását a parlament törvényerőre emeli, a liga beszünteti a propagandát, miután a törvény már amugyis elbálik az uzsorásokkal.

Megjelent a 3-ik számú osztrák devizarendelelet

Bécs, november 20.

A Nemzeti Tanács főbizottsága tegnap jóváhagyta a harmadik számú devizarendeleletet. Eszerint külföldi valutát csak az Osztrák Nemzeti Bank külön engedélyével lehet kivinni, általában pedig ezer schillingnél többet kivinni nem lehet. Ennek fele lehet valuta. A külföldiek az országba való beutazáskor tartoznak igazolni az utlevélükben a bevitt pénznemeket. A továbbiakban a rendelet intézkedik, hogy a száz schillingnél értékesebb exportáru bejelentendő. A hitelintézetek pénzbetétét csakis aranyzáradékkal és csakis a pénzügyminisztérium engedélyével fogadhatnak el. Az arany és ezüstpénz árszínvonalát büntetendő. Nyers nemfémeket külföldre eladni tilos. A külkövetelések bejelentendők.

Csak egy élete van!

Próbálja meg egyszer szerencséd!

Erre legjobb alkalom, ha

református kórház sorsjegyet

vásárol. — Egy sorsjegy ára 100 Lei. — Kapható tőzsdéken, üzletekben és bismányosoknál. Főbizományos.

Tutsek Jenő,
Brassó, Strada
Weisz Mihály
No. 9.

Három

huzás!

Főnyeremény!

1.000.000 Lei

Össznyeremények

3.500.000 Lei

Nyereményeket az

erdélyi református

egyházkerület pénztá

ra azonnal és kész

pénzzel fizeti ki. — Ne

szalassza el szerencséd

és vegyen REFORMATUS

KÓRHÁZ SORSJEGYET.

Központi sorsjegyiroda Cluj.

Strada Bratianu No 51.

Egy aradi kereskedő kiböngészte, hogy:

A posta is inkasszálhat váltókat

A postai szabályrendelet ismeretlen paragrafusára, amelyre most sor került

Arad, november 20.

Szenzáció és a kereskedelmi gyakorlatban szinte egyedülálló eset történt ma az aradi postahivatalnál. A délelőtti órákban megjelent a postahivatal épületében az egyik ismert aradi nagykereskedő és a postafőnököt kereste. Rövidesen bevezették az aradi posta igazgatójához a nagykereskedőt, aki ekkor előhúzott a zsebéből négy darab kereskedelmi váltót és azokat átnyújtotta a postafőnöknek.

— Kérem — mondotta a nagykereskedő — sziveskedjék ezeket a váltókat inkasszálni.

— Inkasszálni? — kérdezte meglepetten a postafőnök.

— Igen, sziveskedjék ezeket a váltókat, amelyek, amint méltóztatik látni, most esedékesek, inkasszálni.

Ugyanis a bankokban nem bizom és miután a postai szabályzatban van egy szakasz, amelyik előírja, hogy a postahivatalok váltók beinkasszálnak is végezhetik, idehozta el a váltókat és kérem Önt, a szabályzatra hivatkozva, hogy ezeket a váltókat inkasszálni sziveskedjék.

veskedjék.

A postafőnököt annyira meglepte a különös bejelentés, hogy hirtelen nem tudta bizonyosan, csakugyan létezik-e ilyen pont a postai szabályzatban és ezért pillanatnyi türelmet kért, amíg utánanéz.

Csengetett és a következő percben a postai szabályzat ott fektült előtte az asztalon. A nagykereskedő engedelmet kért, hogy megmutassa a szóbanforgó szakaszt.

— Tessék, itt van... — mondotta és rámutatott az egyik paragrafusra, amelyben csakugyan ki van mondva egészen világosan, hogy

a postahivatalok funkciói közé tartozhat váltók beinkasszálnak is.

A postafőnök ezután nem tehetett egyebet, minthogy a négy darab váltót szabályszerűen átvette beinkasszálnak. Egyelőre még nem tudni, hogy a postának melyik osztálya fogja az inkasszálnak végezni és hogy a nagykereskedőnek melyik „ablaknál” kell majd jelentkeznie a pénzért.

Az eset mindenképpen fölülje jellemző.

Az alfalui gyilkossági ügyben dr. Barabás János ügyvédet ismét letartóztatták

A vizsgálóbíró a letartóztatási végzést vizsgálati érdekekkel indokolja

Csikszereda, november 20.

A gyergyóalfalusi bombamerénylet ügye újból szenzációs fordulathoz érkezett. Csak nemrég számoltunk be azokról a valóban példátlanul álló eseményekről, amelyek a merénylet ügyével kapcsolatosan a felbujtással vádolt Barabás János dr. ügyvéd miatt és körüljárást okoztak. Az események középpontjában a teljesen megbízhatatlannak bizonyult Ungvári állott, akinek a vallomását és kijelentéseit a történetek után minden hatóság személynek kellő kritikával kell fogadnia, ennek ellenére azonban Ungvári legújabb följelentései a falu békéjének és csendjének olyan súlyos felkavarására és az indulatok olyan mértékű elfajulására vetettek világosságot, hogy a vizsgálóbíró szükségesnek látta az újabb közbelépést.

Szerda délelőtti a vizsgálóbíró újra beidézte Barabás János ügyvédet Csikszeredába. A kihallgatás rövid ideig tartott.

A vizsgálóbíró úgy látta, hogy Barabás János újbóli letartóztatása szükséges s azért kihirdette előtte a letartóztatási végzést.

Barabás János a vizsgálóbíró határozata ellen tiltakozást jelentett be, de eredménytelenül, mert

a nyomban összeülő vádtanács, hosszas tárgyalás után a letartóztatási végzést jóváhagyta.

Barabás János és védője így a marosvásárhelyi tábla mellett működő vádtanácshoz nyújtott be újabb felelőbejelentést szabadlábrahelyezése érdekében.

A felbujtással vádolt alfalusi ügyvéd újabb letartóztatásának híre pillanatok alatt elterjedt Csikszeredában. Különösen a jogász körök voltak kíváncsiak a letartóztatás indokaira. Creangă vizsgálóbíró, aki a letartóztatást fogatosította, készséggel adott fölvilágosítást munkatársunknak az ügyvel kapcsolatban. Kijelentette, hogy Barabás János szabadlábrahelyezése óta nap-nap után azzal foglalkozott, hogy tanukat gyűjtson a védelmére. Ezzel a munkájával sikerült a falu közvéleményét két részre osztania, sőt annyira felkavarnia, hogy különböző formában már több ízben súlyos összetűzések is történtek.

A védelmet szolgáló nyilatkozatok szerzésében tulment Barabás a megengedett határokon, működésével már a közbiztonságot veszélyeztette s a vizsgálat menetét is teljesen megbénította.

Mindezek miatt az ügyészség a közrend biztosítása és a vizsgálat menetének az érdekében kérte a letartóztatását.

Franciaországban is súlyos probléma lett a munkanélküliség

Statisztika a „Jólét Szigetén” élő idegen munkásokról

Páris, november hó 20.

A munkanélküliség, mely Franciaországban a többi országokhoz viszonyítva eddig ugyiszólván jelentéktelen volt, most már itt is oly mértékben emelkedik, hogy az ország legégetőbb problémájává vált. Mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy a parlament megnyitó ülésén, a napirend megállapításakor, nem a külpolitikára vonatkozó interpellációkat tüzték ki elsőnek, hanem a munkanélküliségre vonatkozóké képezték a program első fontos számát. És nemcsak azért, mert a szociálisták vezére, Leon Blum, élesen támadta Lavalt és komor képet rajzolt a francia munkásság helyzetéről, de mert a jobboldali pártok képviselői is sürgősen követelték a munkásság helyzetének megvitatását.

A kérdés most már égetően érinti az idegen munkásokat is. Tudjuk, hogy éveken keresztül, Franciaország volt az egyetlen hely, amely bármely nemzeti-ségű munkás számára megnyitotta határait. Sőt mondhatni: egyes munkázag művelésére hívta, sőt csábította az idegent.

Pontosan egy év előtt, a B. L. hasábo-

jain szinte figyelmeztetésképp mutatunk rá a franciáknak az idegen munkások ellen kezdődő megmozdulására. Akkor ez csak szórványos jelenség volt, ma pedig a parlamentben való megvitatással, hivatalos színezetet öltött.

Az interpelláló képviselők felszólalását, rövid kivonatban így foglalhatjuk össze:

— Ezer és ezer francia munkanélküli van, ugyanakkor kénytelen elkeseredve tapasztalni, hogy idegen nemzetiségű munkások dolgoznak és keresnek. Miért nincsen eléggé védve a francia munkás? Miért nincs limitálva az idegenek alkalmaztatása?

Hogy a kormány milyen álláspontot foglal el ezirányban, az majd a nagyszámú interpellációk lezajlása után elvállik. Laval azonban már most kijelentette, — válaszképp Blum felszólalására, — hogy Franciaország semmiesetre sem vezet be a munkanélküliek állami támogatását.

A helyzet ma az, hogy a bejelentett munkanélküliek száma, a legutóbbi október végi kimutatás szerint: 60.000 A

Szüilők!

Ovjatok meg gyermekeiket a

SKARLÁT-

tól az ismert

Panflavin

Pastillákkal

amelyek biztosan fertőtlenítik a szájat és a torkot

valóságban azonban megközelíti a 300 ezret. Nem beszélve a részleges munkanélküliségről, mint például a bányamunkásoknál, ahol heti egy napig dolgoznak csak, ami a jövedelem 33 százalékos csökkenését jelenti.

Legutóbbi statisztikai kimutatás szerint: Franciaország területén 1 millió 500.000 idegen van. Az „Intransigeant” ehhez hozzáfűzi, hogy ebből 500.000-nek parpirjai, tartózkodási engedélye kétes, tehát ezeknek a helyzetét kellene első-sorban tisztázni.

Azonban az idegen munkások problémája lényegében sokkal bonyolultabb, mintsem azt rendeletekkel hamarosan elintézhették volna. Ugyanis a háboru utáni években, mint fentebb említettük is, maga Franciaország hívta be az idegeneket, sőt van Franciaországnak néhány megyéje, melyek a bevándorolt munkásság nélkül, teljesen elnéptelenedtek volna.

A párisi és Páris környéki lakos, nem volt hajlandó a fővárost elhagyni. Így a területre olaszok vándoroltak be, akik nemcsak megmunkálták, de részben meg is vásárolták a földeket. Ennek következményeképp, saját kolóniájuk megteremtette az iskolákat, templomokat, vendéglőket, saját nemzeti, sőt faji színezeiben.

Sok ezerre megy azoknak a száma, a kik éppen Franciaország hívására jöttek az országba, ezek ellen nem fogatosíthatnak máról-holnapra tiltakozó rendelkezet.

Persze vannak azután munkaágak, a melyekre még a munkanélküli francia is vállalkozik és ezt szívesen engedi át az idegen robotosnak. Elsősorban agrár-munkáról van szó. Így például 1928-ban 11.622, reákövetkező évben: 14.668, 1929-ban 22.231, de már 1930-ban csak 14.245 idegen munkást hívtak be. Ez év őszén a cukorrépa munkálataira is megnyitották a határt: 11.000 helyre, 537 cseh-szláv, 462 lengyel, 409 spanyol, 93 jugoszláv, 16 olasz és 2 hollandról szól a kimutatás (románról, magyarról nem találkoztunk).

Említsük még meg, hogy az északfranciaországi bányákban több száz ezernyi idegen munkás dolgozik. Ha ezeket megrostálnák, a francia munkanélküliség problémáján ez se lendítene sokat, mert francia munkás, újra csak ismételtetjük, nehéz munkára nem igen vállalkozik.

Maradna tehát a kormány részéről, a nemzeti beruházási munkálatok sürgős keresztülvitele. De ha az eddig előirányzott két milliárdot még egy néhányval meg is toldják, ez se fogja megoldani egyhamar azt a válságot, mely már a „Jólét Szigetét” is kikezdte.

Mándy Ilona

— A nyugdíjasok tiltakozó felvonulása Csernovitzban. Tudósítónk jelenti:

A csernovitz nyugdíjasok, akik ugyan-csak hónapok óta nem kapták meg illetményeiket, tüntető felvonulást tartottak pénteken délelőtt. Karhatalom vonult ki, azonban ez sem akadályozhatta meg, hogy a több, mint ezer tüntető közül mintegy ötszázan be ne hatolhassanak Popovici Dori miniszter udvarára ahol zajos elkeseredéssel követelték, hogy a volt miniszter és jelenlegi képviselő továbbítsa memorandumukat egyenesen a királyhoz. Popovici Dori természetesen mindent megígért.

HASZNÁLJA CSAK A HÍRES NÉMET ÜBERFRANZBRANTWEIN **CARMOL** HÜLES-GRIPA ELLEN ES REUMAS FAJDALMAK

2. OLDAL

HALLÓ, ITT RÁDIÓ B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Hölgyeim és Uraim, Asszonyok tanácsadója és kozmetikai üzenetek következnek.

Kedves Asszonytestvéreim a kozmetikában. A nyomor hörgő jaja a Zenithet csapkodja... A válság megtépázta az élet virágos fáját... új pillanat, új hullóvirág... a napról-napra megdöbbentőbbnek öltik szemünkbe a ronda váz... Trónok és világrendek omlanak össze a romok alatt ott haladik minden, ami szép, jó, nemes, fenkölt... S a romokon állati szenvedélyek fantomjai járnak halál-kánkánt... A katalizma vad vihára magával ragadta a Világ fenntartó oszlopait... a teő már recseg-ropog!... Kint szörnyű tüzek tébolyító rőt fénye rémit, bent a tántorgó Férfi vértől borított szemekkel tapogatja ki a maga és családja esendő életének következő pillanatát... En pedig üzenem:

"RIGOFUTTYOS ALOMNAK." Az a kis pattanás orra bal felén, ne vonja be feketével ragyogó fiatalos smaragd-palotáját. Higgye meg, asszonyom, öntudatos lélekkel s az optimizmust, mint egy nagy piros szent szívet, magunk előtt víve, kivezető utat találhatunk a bánat keserves utestörfőjéből. A pattanást nyomja ki. Nyomja ki a leveléből felémáramló tiszta lelkevel és kezével. Ne törődjön a kicsinyeskedés torzmosolyu szájjával Embersége büszke tudatában, felemelt fejjel, a tiszta lelkiismeret zengő tudatával, nyomja ki. Éjjelre a párnákat ne tegye a fejére és meglátja, hogy reggelre minden rendbejön. Kitartást és Nagy Szívet!

"OTT, AHOL A MAROS VIZE..." Tényleg, egy időben, Párisban dívat volt, hogy a nők tolettjének mekkorasága és színe a férj hajának mennyiségétől és milyenségétől függött. A férfiak azonban, a nők eme okos és finom, a családi összetartozásnak eme bátor megoallását célzó törekvéseit, gazdasági érdekeik szolgálatába állították és azzal dezavualták, hogy borotváltni kezdtek a fejüket. De még ezek után is akad a nők között egy pár vértanú, ki kopasz férje oldalán, a hajhiánnyal szoros arányban levő mezben jelent meg, különösen estélyeken. Ennek felelevenítése annál aktuálisabb, hogy most a férfiak a sleppes ruhák ellen kezdenek offenzívát. Higgye meg, asszonyom, mi csak jót akarunk. Most aztán lássák a férfiak. Kitartani, kitartani...!!

"ROZSDÁSODÓ SZIV"-nek üzenem: Asszonyom, nem ön az első, aki azzal fordul hozzám, hogy miként őrizhetjük meg egy férfi érdeklődését folytonosságát. Higgye meg, asszonyom, ez minden nő közös problémája. Pedig oly egyszerű a megoldás! Ismerve a férfi poligám természetét, törekedjék arra, asszonyom, hogy férje előtt mindig más és más formában jelenjen meg. Vagy ha ezt ön kishitűn lehetetlennek tartja, igyekezzék egyénisége új oldalairól fellebbenteni a fátyolt. Ma legyen melegen elmélázó, holnap friss, ropogós, mint a tavasz, aztán mindjárt zord, mint a viharzántotta Északi-tenger. Háborogjon, sőt néha háborodjon! Ez kell neki! Új színeket pillantani meg előtűk, új örömei izét csöppenteni mindennapi életükbe. O, oly egyszerű asszonyom, csak persze hozzáunk egy kis áldozatot és keljünk fel egy-egy pillanatra alaptermészetünk megszokott és kényelmes szelengéről.

En ismerve a női és sejtve a férfi lélek összetevőit, itt egy tervezetet nyújtok át önnek és minden arraszoruló asszonynak, mint a legegyszerűbb módját annak, hogy a férfiak érdeklődését örökké ébren tartjuk irányunkban.

HÉTFŐ. Pásztorlányka-mez és jelleg, nagy, nedves kék szemekkel és forrásban levő formákkal. Reggel tilinkoszóval ébreszteli fel, "azt", utána nyomban fátyoltánc, röpködő báránykákkal, majd csengő kacaj egy otrágzó almafa alatt. Ha "az", t. i. a férj ekkor is ásit, nyugodtan meg lehet kezdeni a vőfürdőt.

KEDD. Hosszu, lobogó haj, vad, sötét szemek, avagy: „Meluzina, a hegyek királynője.” Reggeli után a férjét váratlanul az ajtóhoz állítani és késse körüldobálni. Utána máglyát rakni a szoba közepére és kéjes mosollyal megpirítani a pincsit. Ha a férj erre sem figyel fel, akkor

SZERDÁN a „Najád ébredése” vezethet sikerhez. Ezt annál is inkább ajánlom, mert a legegyszerűbb háztartásban is rendelkezésre

állanak a kellékek: egy fürdőkád víz és a — napfelkelte. Ha a nő érez magában elég erőt, „ébredéskor” dalolhat is. Teszem azt: „Éjszaka font, nappal márká...” Ha a férj, csak úgy, mint rendesen, felüti a fejét és azt kérdi: „Maga mi a frászi csinál ott?”, akkor vissza az egész najáddal és közönyös hangon azt kell mondani: „Hát már fürdeni sem szabad!”

CSÜTÖRTÖK. Démon. Férfikoponya fülbevalókkal és egy boa constrictorral a nyak körül. A nő szíjja egyik borotvát a másik után és rekedt kacajjal üritse ki a mosdóvizet. Ha a férj ilyenkor a mentőkert telefonál, az jó jel.

PÉNTEK. „Vadovirág” pruszlíkkal és harmattal.

SZOMBATON a „Sportnő” és VASARNAP, legyen gondom: paradicsomleves galuskákkal, csirkepaprikás és almás-tészta.

Es nincs kizárva, mit lehessen tudni, az a bestia, erre, erre a vasárnapi kreaturára talán felfigyel.

Hölgyeim és Uraim, „Asszonyok tanácsadója” nehéz légzését befejezte, rövid szünet után, a magántisztviselők énekkara szerenádát ad Argetoianu pénzügyminiszternek. A viszonthallásra.

London legsötétebb negyedében

Kokaincsempészás a Themse partján a kínai negyedben. — Egy magyar fiu kalandja a fehér mérgek barlangjában — Csempésztrükkök — Detektívek és banditák revolver harca éjjel a Themsén

London, november 20.

A nemzetközi kokain- és ópiumcsempészek elleni harcra az egész világon a londoni rendőrség készült fel a legrősebben. Van is szüksége rá, mert a Themse partján napirenden vannak a csempészek és az összetűzések, melyeknek során nem egy színesbőrű kikötőmunkás, vagy rendőr marad holtan a küzdőterén.

A kínai negyed tele van ópium- és kokain-barlangokkal. A rendőrség állandó felügyelet alatt tartja az egész környéket, de vigyázva, óvatosan kell eljárni, mert ez a népség minden bosszúállásra képes.

A magas-sisakos rendőr ott áll teljesen egyedül egy-egy kis sikátor elején és csöppre tett kézzel figyeli az utca életét.

Feltűnt, hogy ezen a veszélyes részen a rendőrnek nincs revolvere, még a megszokott gumibot is hiányzik az oldaláról.

A 47. GYERTYÁS TORTA.

Beljebb a West-India Dock Roand-on, amely a nyugatindiai hajók dokkjába vezet, már veszélyesebb a helyzet. Nem igen látni rendőrt, ellenben annál több matrózszállót és kocsmát. Londonnak ez a legsötétebb része. Három héttel ezelőtt az egyik kínai kocma előtt holtan találtak egy ismert londoni színésznőt. Ez a szerencsétlen fiatal színésznő a kokain rabjává vált s minden hét bizonyos napján felkereste ezt a kínai vendéglőt, amelynek emeleti helyiségében titkos barlang volt. Kokainbódulatában kirabolták, megölték és az utcára dobták.

Ezelőtt mint egy hónappal nagyobb hajó futott be Londonba, amely főleg kínai szállítmányokkal volt tele. A rendőrség bizalmas uton megtudta, hogy az egyik birhedi ópiumbarlang tulajdonosa már nagyon várja ennek a hajónak érkezését, mert ezen a hajón kokaint szállítanak a részére.

A rendőrség töviről-hegyire átkutatta a gyanús csomagokat, de sehogyan sem bukkant rá a remélt kokainra. Amikor végeztek a kutatással s a detektívek el akartak távozni, két kínai dokkmunkás jött le a hajóról és egy nagyobb dobozban palamit vitték.

A detektívek azonnal felnyitották a csomagot és a legnagyobb meglepetésükre egy hatalmas torta volt benne, amelybe negyvenhét darab kis gyertyácska volt tűzve.

Angliában főleg a családoknál szokásos, hogy egymást születésnapjukon tortával lepik meg és erre annyi gyertyát

A barátságos meleg otthon megoldása a petroleumgáz

ALADDIN
LÁMPA
ÉS
PALADDIN
KÁLYHA

Mindkettő a modern technika remeke!
Aleg logyaszi üzemanyagot — olcsó, nincs kezelése — egyszerű, nem kell takarítani — tisztán, veszélytelen és beszerzési árak is alacsonyok!

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az

Aladdin

S. A. R.

képviselői

TIMIȘOARA III., Str. C. Brâncoveanu 28

több mint negyven kiló kokaint rejtettek el a csempészek.

EGY MAGYAR FIU ÉRDEKES LELEPLEZÉSE.

Nemrégiben egyik nagybottlú kokaincsempészek leleplezésében egy Londonban tartózkodó magyar fiúnak volt nagy része. Ez a magyar fiu (megkér, hogy nevét ne áruljam ell) igen jó barátságban áll a londoni rendőrség lódtőcsempészt ellenőrző osztályának vezető felügyelőjével. A detektívfelügyelő sokat beszélt barátjának a kínai negyed misztikus életéről s a fiu egyszer csak elhatározta, hogy egyedül ellátogat ebbe a veszélyes dokkvárosba.

Kopott ruhát öltött magára s így bandukolt a kínai sikátorok között. Itt megismerkedett egy színesbőrű parti nunkással s amint barátjától, a detektívfelügyelőtől tanulta, panaszkodni kezdett a fiu előtt, hogy milyen rettenetes az, hogy este 10 óra után ebben a negyedben nem lehet szeszt kapni. A külvárosokban ugyanis szigorú törvények tiltják, hogy a kocsmák este 10 óra után nyitva legyenek.

A sárgabőrű mosolyogva legyintett: — A, dehogy! — mondotta. — Annyit ihatsz, amennyit akarsz. Gyere velem.

A kínai egy kocsmára elé vezetett a fiut. A kocsmára ajtaja be volt zárva, belül sötétség, az egész utcában siri csönd. A színes megörgette az ajtót, valamit mondott kínaiul s a kocsmára ajtaja egyszerre csak feltárult. Bent egy belső helyiségben nagy társaság volt együtt.

A jövevény asztalához gyors apró léptekkel sietett a tulajdonos s a fehérbőrűtől udvariasan kérdezte meg:

— Talán kokót (kokaint) kíván?

— És sebesen hadarta tovább:

— En tudok egy helyet, ahol kaphat.

A magyar fiut átvitték egy másik épületbe, amelynek a földszintjén kávéház volt. Kínai vendéglő van. A magyar fiu jól vigyázott arra, hogyha kokaint adnak neki, azt ne szívjá fel, mert nem ismerve annak erejét, könnyen elbódulhat egy parányi mennyiségtől is és a sorsa teljesen reménytelenné válhat.

Elrettentő kép tárult ebben a kokainbarlangban a magyar fiu elé. Piszkos szalmán bódult állapotban fetrengő kínaiak, fehérek álmodták a gyönyörű álmat, ópiumpipák, kokainos szelencék hevertek egy-egy ilyen szerencsétlen áldozat előtt. Nem egy embert annyira megviselt már a kokain élvezete, hogy az orruk, szápadlásuk helyén csak üreg volt. Teljesen kimarta helyüket a fehér méreg.

A fiu ügyes volt, vigyázott magára s reggelre elhagyhatta ezt a barlangot. A következő éjszaka már ott voltak a detektívek és egy messzeágazó ópium- és kokaincsempész banditátársaságot fogtak el.

Borbély Zoltán.

Éttermesek!

Vendégeitek megelégedettek, ha

OLIO SASSO-val

főztök!

Előkelő vállalat

MEGVÉTELRE KERES

valamelyik vidéki városban

NAGYGYÁRI ÉPÜLETET

nagy mellékterülettel, iparvágánnyal és megfelelő leszállási területtel. — Részletes ajánlatok fényképpel, tervrajzzal, kiterjedés és ár megjelöléssel intézendők: „R. 1533” RUDOLF MOSSE S. A. Bukarest, Calea Victoriei 31.

Jegyzőkönyvben kötelezte magát Nagyvárad polgármestere a távozásra, ha a parlament megnyílik

A parlament megnyílt és Sofronie még mindig polgármester

Nagyvárad, november 20.
Jörgy kormányrajutása idején Sofronie György akadémiai tanárt nevezték ki Nagyvárad város polgármesterévé, akit egyúttal képviselőnek is megválasztottak. Ezt a két pozíciót egymással összeférhetetlennek találták a városi ellenzék sorában és különösen Tulbure György, a volt avarészcsánus polgármester hangoztatta, hogy Sofroniének távoznia kell a város éléről, vagy pedig a mandátumáról kell lemondania. Sofronie ekkor jegyzőkönyvileg kötelezte magát, hogy mielőtt a parlament megnyílik és képviselői hűségének esküjét lennie, átadja a

polgármesterséget Tulbure-nak.

A parlament most megnyílt, Sofronie azonban nem siet eleget tenni ígéretének és továbbra is gyakorolja polgármesteri professzióját is. Hogy azonban Tulbure valamennyire kárpótolja, felajánlotta neki a nagyváradi vízművek bizottságának elnöki állását. Ertesülésünk szerint Tulbure ezt a megtiszteltetést nem fogadja el és ragaszkodik Sofronie becsületbeli ígéretének beviteléhez.
Ha ez nem következne be szenzációs meglepetések várhatók a nagyváradi városháza környékéről.

Grandi nyíltan megmondta Amerikában, hogy:

Olaszország drámai lépésre készül Franciaországgal szemben,

hogy annak külön politikai célkitűzéseit leszerelje

Washington, november 20.
Grandi olasz külügyminiszter angol és olasz nyelvű rádióelőadást tartott, amelyben hangoztatta, hogy Amerika és Olaszország a világ egyetértésének megteremtésén fáradoznak.
Ezután Grandi, Hoover, Stimson, Borah és még három szenátor előtt kifejtette Olaszország pénzügyi helyzetét. A washingtoni lapok jelentése szerint Grandi sem sikerült Borah szenátort meggyőzni arról, hogy bizonyos megállapításokat kell kötni, mert Borah nem akarja a kezét megkötni semmiféle irányban.
A Washington Post értesülése szerint ezen a megbeszélésen szóba került a lefegyverzés kérdése is és Grandi továbbá Stimson között megállapodás jött létre abban az irányban, hogy a februári lezárulási konferencián a tanácskozással bizonyos csoportokba osztják és külön veszik elő Amerika, Nyugat-Európa, Kelet-Európa, a Szovjet és Ázsia fegyverkezési problémáit.
Hoover elnök és Grandi egyébként közös kommunikációban közölték a nyilvánossággal, hogy megbeszéléseik alkalmával milyen kérdésekről tanácskoztak. A kommunikáció szerint az olasz külügyminiszter és az amerikai államfő között megbeszélés szóba került a nemzetközi politikai

és gazdasági helyzet, a jóváhagyás ügye, a lefegyverzés, a nemzetközi adósságok kérdése, a valutáris problémák és a stabilizációval összefüggő problémák komplexuma.

Szerződéses megállapodás nem jött létre Hoover és Grandi között, de a ni-

Grandi

lágpolitika és világgazdasági fontos kérdésekben baráti egyetértés alakult ki közöttük.

A Manchester Guardian közlése szerint Grandi Hooverval és Borah szenátorral folytatott megbeszélésein bejelentette, hogy

Olaszország drámai lépésre készül Franciaországgal szemben, hogy annak külön politikai célkitűzéseit leszerelje.

Súlyos vádakat emel a Nemzeti Bank a fizetésképtelen Marmorosch-bank ellen

A Nemzeti Bank megállapítása szerint a Marmorosch-banknak már öt évvel ezelőtt súlyos veszteségei voltak, amelyeket fiktív könyveléssel tüntetett el

Bukarest, november 20.
Mialatt a Marmorosch-bank betéteseire országszerte szervezkednek érdekeik védelmére, az elfolyó törvényszék lassan, de alaposan készíti elő a bank kényszerű felszámolásának anyagát. Alex. Vasilescu csődbíró, akit Constantinescu bíró helyébe neveztek ki, napok óta tanulmányozza a bank bukásának okait, hogy megállapítsa, mi okozta ennek hatalmas pénzügyi katasztrófáját.
A folyamatban levő vizsgálattal kapcsolatosan, most rendkívül érdekes fordulót következett be.
Külföldi újság, hogy a Nemzeti Bank, amely már felülvizsgálta a Marmorosch bank ügyvitelét, már régen ismeri azokat az okokat, amelyek fizetésképtelenségbe juttatták ezt a bankot.
Mindezek az okok jegyzőkönyvileg vannak megörökítve és a következőkben foglalkozhatunk azokkal.
A Marmorosch-banknak már öt évvel ezelőtt súlyos veszteségei voltak, amelyeket az évégi mérlegben bűnös köny-

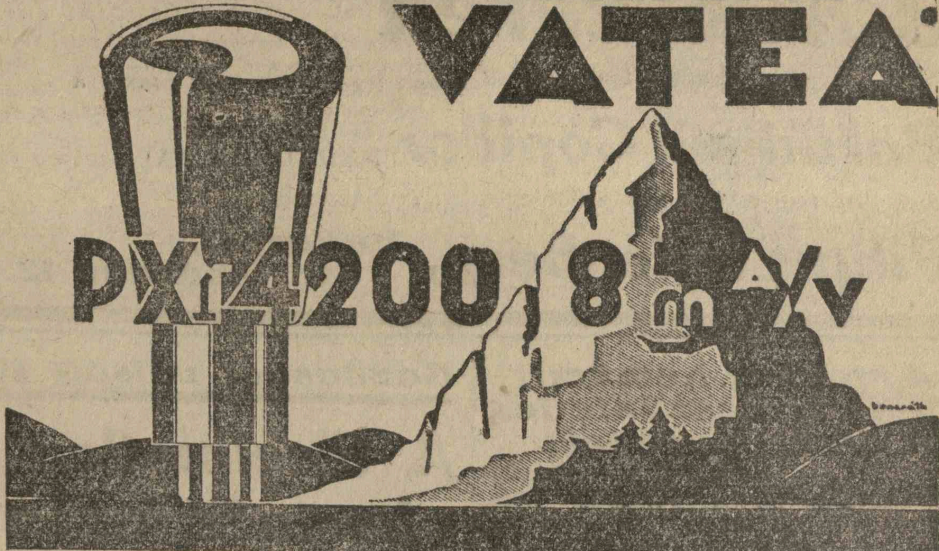
nyelműséggel, akkor eltüntetett, úgy, hogy a kimutatott nyereség tulajdonképpen fiktív volt, vagyis nemlétező. A veszteség azóta is évről-évre növekedett, de a mérlegek mégis nyereségeket tüntettek fel.

Az így keletkezett veszteségek — a Nemzeti Bank megállapítása szerint, — meghaladják az egy milliárd lejt.

A jegyzőkönyvi megállapítások szerint a bank vezetősége nagy összeget folyósított olyan helyekre, ahol nincsenek felelős adósok és ahonnan ezeket az összegeket nem lehet behajtani. A bank még akkor is folytatta ezt a műveletét, amikor már csak az állam és a betétesek pénze tartotta fenn.

A Nemzeti Bank igazgatósága egyik legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az általa felvett jegyzőkönyveket a törvényszék rendelkezésére bocsátja, ami ma meg is történt. A jegyzőkönyveket, amelyek a bank vezetőségére nézve igen súlyosan kompromittáló adatokat tartalmaznak, a kényszerű felszámolási akcióhoz csatolták.

A LEGMAGASABB MEREDEKSÉG!

A LEGNAGYSZERÜBB HANGERŐSÍTŐ

Erdélyi és bánáti fiók: Cluj, Cal. Regele Ferdinand 14.

A spanyol képviselőház törvényen

Törvényesen elkobozták a királyi család vagyonát is

kivülinek minősítette Allonz exkirályt

Madrid, november 20.
A spanyol képviselőház csütörtökön éjszaka 4 óráig elhúzódó viharos gyűlésen tárgyalta le a XIII. Alfonz exkirály ellen készített vádiratot. Az ülésen a parlament összes tagjai megjelentek.
A vádirat felolvasása után Romanonez gróf mondotta el nagyszabású védőbeszédét s abban kifejtette, hogy a marokkói hadjárat kudarcáért és Primo de Rivera alkotmánycsínyjéért nem lehet egyedül Alfonzot felelősség alá venni. Emlékeztette a parlamentet arra, hogy az áprilisi alkotmányváltozás megtörténtekor maga Zamorra is csak azt követelte, hogy

Alfonz örökre távozzék az országból.
Romanonez gróf védőbeszéde nem ért el semmiféle eredményt, mert a parlament nem fogadta el azt az indítványt, hogy Alfonzot és az uralkodóház tagjait örökös száműzetéssel büntessék, hanem azonnal új vádiratot készítettett és annak alapján a képviselők úgy döntöttek, hogy Alfonzot törvényen kívül állónak minősítik s ha visszatérne spanyol földre, bárkinek is jogában állana az exkirályt letartóztatni.
Ezenkívül azt is kimondotta az ítélet, hogy a Bourbonok javai visszaszállanak a spanyol nemzetre.

Japán és Oroszország között egyre erősebb jegyzékváltás folyik

Sem a népszövetségi ülésen, sem a fronton nem enyhül a helyzet

Páris, november 20.
A japán—kinai konfliktus ügyében Párisban összehívott népszövetségi tanács teljesen belezabalyosodott a formalitások utvesztőjébe s habozó magatartása miatt csütörtökön ismét a legsötétebb pesszimizmus jegyében kezdődtek meg a zárt ajók mögötti tanácskozások.
Japán még a csütörtöki ülésen is hajthatatlannak mutatkozott. De Kína most már egészen türelmetlenül vált. Az eddig kilitáshá helyezett engedményeket delegátusai útján mind visszavonatta s idegesen sürgeti, hogy nyilvános ülésen tárják fel:

a nagyhatalmak félnek alkalmazni a népszövetségi alapokmány 15-ik paragrafusát.

A tanács bizottságot szeretne kiküldeni Mandzsuriába, de még mindig vitás, hogy az érdeklő felek beleegyezésével hozzák-e meg a határozatot, vagy pedig tekintet nélkül Kína és Japán állásfoglalására.

Japán az ülésen jegyzéket adott át a Népszövetség tanácsának s abban kimutatta, hogy a nankingi kormány képtelen a Mandzsuriában élő japánok élet- és vagyonbiztonságát garantálni, nem tartja be a nemzetközi megállapodásokat. Ezért Japán nem is fogadja el a tanács tagok indítványát és nem hajlandó az eddig megszállott területeket kiűriteni.

A helyzet csak mára enyhült valamennyire a népszövetségi tanács berkeiben. — Japán ugyanis új jegyzéket nyújtott át s abban beleegyezését adta a tanulmányi bizottság kiküldetésének. A Párisban tartózkodó japán delegátusok is új utasítást kaptak a tokiói kormánytól.

A japán kormány egyébként tegnap feltüntetést keltő jegyzéket adott át moszkvai nagykövete útján a szovjet külügyi népbiztosságnak. Az erőyes hangú jegyzék utal azokra a hírekre, amelyek szerint Maa tábornok seregét a szovjet ténylegesen is támogatja s rámutat arra, hogy ezeket a híreket nem is japánok, hanem Csanghajpen tábornok terjeszti.

Eppen ezért Japán visszatartja a szovjetnek ebben az ügyben emelt tiltakozását.

A japán jegyzék azt követeli a szovjettől, hogy tegyen semlegeségi nyilatkozatot és ne részesítse a jövőben sem segítségben a kínai csapatokat.

A japán jegyzék Moszkvában kínos meglepetésként hatott, mert a szovjet nem áll dip-

lomáciai viszonyban Csanghajpennel s ennél fogva nem tiltakozhatik nála a szovjetbeavatkozással terjesztett hírek ellen.

Bár a japánok csütörtökön teljesen befejezték Cicikar megszállását, a hadműveleteket mégsem hagyták abba, mert Maa tábornok haderejének maradványait is meg akarják semmisíteni. A legújabb mukdeni jelentések szerint ez a törekvés sikerült is, mert

a japánok Maacsangsan tábornok utolsó 3 ezer emberét is elpusztították bombavető repülőgépek segítségével.

A mandzsuriai harcokról érkező utolsó jelentések szerint a szovjet erőyes jegyzéket intézett a tokiói kormányhoz és tiltakozott az ellen, hogy a japán csapatok orosz területen folytassanak hadműveleteket.

NEURALGINE

JURIST

LEKÜZDI A FARADTSÁGOT KIMERÜLT SÉGET FEJFAJÁST ÉS MIGRÉNT

Játékszerek

A legnagyobb választék. Valóban legolcsóbb árak csakis a
Paradisul Copiilor (GYERMEKEK PARADICSOMA)
 régi és hírneves különlegességi áruházában
Filip Lindenbergh, Bukarest, Str. Smârdan 12.

A Magyar Nemzeti Bank is beszüntette a dinár jegyzését

Budapest, november 20.
 Ellenintézkedésül a jugoszláv kormányral szemben, amely tudvalevőleg hivatalosan beszüntette a pengő jegyzését, a Magyar Nemzeti Bank vizont a dinár hivatalos jegyzését szüntette be. A magánforgalomban a dinár jegyzése már napok óta szünetel.

Fontot akar kapni árujáért az angol ipar

London, november 16. 20.
 Az angol alsóház csütörtöki ülésén Ramsay képviselő interpellációt intézett a kormányhoz a Magyarország és Ausztria felé irányuló angol export kérdéséről és arra hívta fel a kormány figyelmét, kössön olyan természetű megállapodást, amely az exportárúkért angol fontot hoz vissza Angliába.

Ramsay interpellációjára az angol kereskedelmi minisztérium gazdasági osztályának vezetője adta meg a választ: hangsúlyozta, hogy a kormány tanulmányozni fogja az osztrák és magyar áruválogatásokról intézkedéseket, mielőtt a kérdésben döntést hozna.

Az alsóház tegnapi ülésén harmadik olvasásban is elfogadták és megszavazták a dömping-ellenes törvényjavaslatot, amely megszavazás után azonnal megjelent a hivatalos lapban és már érvénybe is lépett.

Nagy vevőkörrel rendelkező

műszaki iparvállalat 350 000—500 000 lej készpénzzel aktív társat keres, előre megrendelt, átvételre earantált tömegcikkek előállításához. Le kívetett tőke és nagy jövedelem garan a va — Szakemberek előnyoen. — Cim: 15813 szám alatt a brassói kádóhivatalban

**GÖRCSÉR
TÁLYOG
FLÉBIT**

**KÖSZVÉNY
FÁJDALMAK
AKNÉ
EGZEMA
HERPESZ
SPORIAZISZ**

Romlott vér az átmeneti korszak szenvedései

A legszebb korban, jóval megőregedés előtt, egy eléggé hatalmas vértőlulás támadja meg a női szervezetet s amely magával hozza: a méhfajdalmakat, az ájulást, a szivdobogást, hőtorlódásokat, bőrfeltöket, hirtelen elszomorodást, stb. Ezek képezik a kritikus átmeneti kor tüneteit. A férfi életében is előfordulnak hasonló avarok, amelyek ugyancsak a kritikus átmeneti korszakhoz tartoznak.

Még inkább, mint bármikor, ebben a korban mindenki kell, hogy gondoskodjék vérenek megújításáról, amely központját képezheti minden bajnak: készvényes tehetetlenség vagy reumás elgyöngülés, vérszegénység, agy-és szívbántalmak, bőrbaj, érelmeszesedés, genyes tályog, flébit, görcsér, s a harmadfoku vérhaj minden tünetei, melyek nagyon sok évet meghaladó ember szervezetében megnyilvánulnak. Ezuttal gyógyíni fog a RICHELET VÉRFELEFRISZÍTÓ (DEPURATIF RICHELET).

Megszabadítja a vért mindennemű káros elem-től s lehetővé teszi számára, hogy minden megakadályozás nélkül lépje át az 50 esztendő kritikus korszakát. Sok gyógyíthatatlannak vélt beteg a RICHELET VÉRFELEFRISZÍTÓ (DEPURATIF RICHELET) hatásának köszönheti életét. De hálával is hajol meg előtte.

L. Richelet, de Sejan, 6, Rue Belfort Bayonne (France).

Romániai vezérképvislet:

J. M. Dillan Pitar Moş 4 Bucureşti (3).

Gazdasági válság 1931.

A türelmetlen házigazda megakartta fojtani a nem fizető lakóját, majd leszedte a lakás tetejéről a fedőcserepet

Dicsőszentmárton, november 20.
 Székely Géza, kilencgyermekes borbélymestert a gazdasági viszonyok anynyira tönkretették, hogy már csak alig él egyik napról a másikra. Adóba nemrégén elbűttek a lakásából a butorokat, amit hosszas könyörgésre kapott csak vissza, azzal, hogy majd részletekben fizetni fog. Természetesen a házbért sem tudta pontosan fizetni Kormos Jánosnak, a dúsgazdag kereskedőnek, aki állandóan vegzált lakóját és mindenáron ki akarta tenni a lakásból. Székely Géza, akire tíz élet fenntartása nehezedik, belátásra

kérte házigazdáját, emlékeztetve arra, hogy egyszer ő is szegény ember volt, legyen elnézéssel.

Kormos János ekkor úgy feldühödött, hogy nekiesett a borbélymesternel és fojtogatni kezdte.

A szerencsétlent alig tudták kimenteni a házigazda kezei közül. Azután elrohant és leszedte a borbélymester lakása tetejéről a cserepeket. Most, hogy beállt a nedves idő, a víz a gyerekek fejére csu-rog, a borbélymester pedig hiába szalad-gal mindenfelé pénz vagy segítség után, sem kap.

Gazdasági válság 1931

A magánalkalmazottak hajlandók bebizonyítani, hogy egyedül Kolozsváron van 80 olyan adófizető, aki 200 ezer lejnél többet keres havonta

A gyáriparosok maúknak követelik az alkalmazottaktól még levonható fizeteskülönbözetet

Kolozsvár, november 20.

Az a hír, hogy a kormány 10—45 százalékos áldozati adót tervez kiroáni a magánalkalmazottakra, — minden utólagos és hihetlenséggel fogadott cáfolat ellenére, — valósággal forradalmi elkecsere-dést váltott ki az érdekeltek nagy táborában. A magánalkalmazottak a legvégsőig el vannak határozva arra, hogy fel-vegyék a harcot a tervbevett „haláladó” ellen. Tekintettel arra, hogy a kisem-be-reket azért akarja megnyomorítani a kor-mány, mert a nagyjövedelmű adózókat nem tudja megfogni,

a magánalkalmazottak komolyan fel akarják ajánlani szolgálataikat a kincstárnak és kinyomozzák mindazo-kat a szabad foglalkozásukat és álla-mi tisztviselőket, akik elfelejtették 13 éven át bevállani, hogy a jövedelmük meghaladja a havi 200 ezer lejt.

A magánalkalmazottak meglepetéseket ígérnek ezzel a különös, de indokolt nyomozóakcióval kapcsolatban és azt hiszik, hogy egyedül Kolozsváron találni fognak 80, esetleg még több olyan adózót, aki-nek havonta megvan a 200 ezer lejes jö-vedelme.

Közben a magántisztviselők áldozati adója felett már megtörtént az első ösze-csapás a kormány és a — munkaadók kö-zött. A gyáriparosok legutóbbi gyűlésén

az Ugir erdélyi vezetői tiltakoztak az ellen, hogy a kormány elvegye újabb adóba a magánalkalmazottak muí fi-zelésének egyharmadát, mert ez a pénz kell a munkaadóknak, ók akarják le-ponni az olcsóbbítás jelszava alatt.

Tudományos formát is adtak már en-nek a tiltakozó akciónak és teljhatalmu megbízást adtak dr. Farkas Mózes elnök-nek arra, hogy „a külföldi és belföldi iparpolitikai intézkedések közötti egyvo-nalosság kiépítése és fenntartása érdeké-ben az esetről-esetre szükségesnek látszó lépéseket legjobb belátása szerint megte-hesse”. Ugye, milyen szépen hangzik?

A szép megfogalmazás mögött pedig az van, hogy előre osztokzkodnak a magán-alkalmazottak bőrén, pedig még meg sem haltak az alkalmazottak Hivatalos he-lyen így magyarázták meg a nagyiparo-sok „olcsóbbítási” akciójának ezt a leg-újabb fázisát:

— A termelési és általában minden költség két komponensből tevődik össze. Az egyik oldalon vannak a közterhek, a szállítási díjak és a kamatok, amelyek

az állam közvetlen irányítása alatt álla-nak és a költségek 50 százalékát teszik ki. A másik oldalon vannak a nyers-anyagárak, munkabérek, belső üzleti re-zsi és a nyereség. Ez ugyancsak 50 szá-zalék. Miután olcsóbbítani kellett, a ter-melők második felének leépítésével kezd-ték, ahol ez módjukban állott. Lenyom-ták a nyersanyagárakat, leszállították az alkalmazottak bérét, csökkentették az egyéb rezsiköltséget és lemondottak a ré-gi arányú nyereségekről is. Így el is ér-tek két év alatt 25—35 százalékos, sőt még nagyobb árleszállítást. Ugyanekkor hi-ba kérték az államtól, hogy Németország mintájára kezdje meg ő is az olcsóbbítást a közterhek, fuvardíjak és a kamatok csökkentésével. Olcsóbbítás helyett az állam drágított, sőt most egyenesen át-nyul a költségvetéletek másik oldalára és még onnan is részt követel magának. A nyereséget megadóztatta eddig is. Ez rendben van. De

miért veszi el az állam a munkaadótól azt a lehetőséget, hogy a 2—3, sőt több-zeben is már redukált alkalmazotti fi-zetéseket tanással esetleg újra leszállíthassa és azzal is olcsóbbá tegye cik-keinek árát?

És ami még súlyosbítja ezt a sérelmet, miért adóztatja meg az utazási költsége-ket, napidíjakat és jutalékokat is, ami-vel egyenesen megdrágítja a termelési rezsit. Miből olcsóbbítani ezután a munkaadók, ha mindazt, amivel lecsök-kentik a költségeket, a kincstár kaparint-ja el?

Szóval, a kincstár hagyja meg a ma-gánalkalmazottak fizetéseit, majd levon-ják tőlük tavasszal az áldozati taxát a munkaadók... És az érdekeltek fél: a ma-gánalkalmazottak nagy táborá? Az össze-szorított fogakkal kábultan néz a „bi-zonytalan” jövő felé.

WALLACE HOLLYWOODBAN.

Wallace Edgar, a híres regényíró, a na-pokban kötött Londonban a Rádió Keith Orfeumtársulattal szerződést, amely arra kötelezi, hogy három hónapra Hollywood-ba menjen és filmszövegeket írjon a tár-sulat számára. Wallace ezért a munkáj-ért hetenként nyolcszáz fontot kap. Re-méli, hogy karácsonyra már visszatérhet Londonba. Az újságíróknak kijelentette Wallace, hogy Hollywoodban természetesen detektívtörténeteket fog írni.

AUSZTRIA kereskedelmi szerződést köt a Szovjettel

Bécs, november 20.
 A Neue Freie Presse értesülése szerint az osztrák kormány jegyzőket intézett a Szovjethez s mellékelte hozzá egy a ke-reskedelmi szerződés tervezetét is, ame-lyet tanulmányozás végett küldött a szovjetkormánynak. Ausztria a jegyzék-ben arra tett ajánlatot Oroszországnak, hogy a legmagasabb kedvezménynek elbe alapján kössön Ausztriával a megküldött tervezet alapján kereskedelmi megállapodást.

Évenkénti fétmillió mázsa buzafölöslege van Magyarországnak

Budapest, november 20.
 Kállay Miklós volt államtitkár a par-lamentben a bolettakérdéssel foglalkozott és beismerte, hogy a gazdáknak bolet-tával való segélyezése lehetetlennek bizo-nyult. Ezzel szemben rendkívül érdekes ötletet vetett fel. Megállapította minde-nekellát, hogy

Magyarország buzafeleslege hétmillió mázsa évenként, ami ezidőszereint nem értékesíthető.

Kállay ajánlja, hogy az eddigi hetvenöt százalékos kiőrlés helyett mindössze hat-van százalékra öröljenek ki búzát, mi-által az exportfelesleg hárommillióra csökken, ami már könnyebben elhelyez-hető. Egyidejűleg javasolja, hogy a negy-ven százalékos korpát a mai 14 pengő ár helyett 6 pengőért értékesítsék, ami az állatexport szempontjából is jó volna, mert olcsó takarmánykiosztást biztosít

*Psst...!
 Titok! Maradjon közöttünk...!*

— Apukám adott pénzt Anyu-kámnak, hogy vegyen magának egy selyem ruhát. — Anyukám ezért a pénzért két selyem ruhát tudott vásá-rolni a „GALLIA”-nál. — Apukám nem tudja, hogy a GALLIA-nál francia selymet a fele áron lehet vá-sárolni.

— Megmondom Anyukámnak, hogy nekem is vegyen „GALLIA”-nál egy selyemruhát.

— Megmondhatod, de Apuka meg ne tud-a, mert akkor Anyuka meg-ver engem.

BUKAREST:

STRADA BĂRĂȚIEI No. 2
 (Piața Sft. Gheorghe) Bejárat a folyosón.

Fiókok:

Bacau, Galați, Iași, Focșani,
 Chișinau Ploesti, Craiova,
 Sibiu, Cluj, Timișoara

A nap LEVÉL

a miniszterelnökhöz

Az Univerul szerkesztőségében, mely nyilván az események kényszerítő nyomása alatt mind inkább balrább és balrább megy, tegnap megjelent Marinescu ur, a fővárosi rendőrség vezetője. Rendkívüli körülmények között megtisztelő látogatás. Az Univerul azonban nem örült a vizitnek, ámbár a magas vendég Argetoianut, a belügyminiszteri személyesítette.

Sőt éppen ezért nem örült. Ugyanis Marinescu ur csupán azért tisztelgett, hogy közölje: a belügyminiszternek nem tetszik az Univerul hangja. Ilyen tetszésnyilvánításra mindenkinek joga van. Argetoianunak is. Egyéni ügy, hogy melyik lapot kedvelem s melyiket nem. Ő is egyén. Kifejtheti és tudomásra hozhatja véleményét.

Mint egyén. Magánember. De semmiesetre se mint belügyminiszter semmiesetre se a rendőrfőnök útján. Mert ámbár Marinescu nem emlegetett szankciókat, pusztán az ő küldetésének tövére a legsúlyosabb következmények lehetőségét rejtette magában arra az esetre, ha az Univerul renitens találna maradni. Ha Argetoianunak nem tetszik az Univerul, ez magánügy. De ha a rendőrfőparancsnok útján nem tetszik neki, az már fenyegetés. Ez pedig egyrészt beleág az alkotmányba, másrészt a sajtószabadság egyetemes sérelmét jelenti. Bejelentjük csatlakozásunkat az Univerul felháborodott tiltakozásához.

De egyben felhívjuk lapitársunk figyelmét arra, hogy súlyosan téved, amikor azzal argumentál, hogy a magyar lakoknál több szabadság van, mint a fővárosi román sajtónak.

Ez a több-szabadság közkeletű és komolytalan frázis, melyet annyiszor mondtak már el, hogy szinte igazság lett belőle. Néhány nappal ezelőtt például a miniszterelnök a magyar sajtót támadó vezércikkében, mely magától értetődőleg külön aposztrofálta a B. L.-t, hihetetlenül éles elfogultsággal vádolva meg perfiditásával és tiszteltetésével azt, a nem kevésbé jogosulatlan állítást közzétette, hogy a magyar sajtó föltétlenül szabadságára mi sem jellemzőbb, minthogy eddig egyetlen egy sajtópőre sem volt.

Mit lehessen erre felelni? Hiszen még csak két hete, hogy például a sorok íróját harmadnapos letartóztatás után csendőrral toloncolták egy mélységesen jelentéktelen sajtóperi fővárosi tárgyalás színhelyére.

S ámbár még csak két hete az első tárgyalásnak, a román jogszolgáltatásban szinte páratlanul álló gyorsasággal mához tíz napra már ki is tüzték a másodikát.

S vajjon mit szóljanak a kormányfő megállapításaihoz a kolozsvári újságírók és a B. L. munkatársai, akik ugy fogadják a három és hathavi fogházakat, mint Kont, a nemes vitéz a budai véres tőken a bárd csapásait?

S mit szóljanak hozzá Nagyváradon, Marosvásárhelyen, Temesváron?

Csupán azért értjük meg a miniszterelnök indignálódását a magyar sajtóból fel-felszakadó keserűségek ellen, mert azt hiszi, hogy a sajtó munkásai dédelgetett szerencsefiai s nem látja meg mögöttük az ügyész árnyékát.

S csak ez a rosszul értesültség magyarrazza meg azt, hogy a kormány elnöke oly kozmikus arányokban látja a magyar sajtó kritikáit, jelentéktelen svarkazmusait, derűs antrófiléit, — de viszont még mikroszkopikus kicsénységben sem hajlandó észrevenni, amit ez a sajtó oly felülemelkedetten, becsületesen, öntudatosan, elfogulatlanul teljesít: Az igaz újságíró munkáját.

Pedig ez a munka éppen olyan szembevetendő és jelentős volt ezekben a váltságokkal, bukásokkal, összeomlásokkal teljes hónapokban, mint amilyen észrevehetően és jelentéktelen volt az a tiszteltetés, amit Jorga kifogásol.

S ami nem is volt tiszteltetés, ha-

sem egyszerű jegyzet a napi események margójára.

Jegyzet, amit elfúj a szél. Mig Jorga nagy cselekedeteit megörzi még a romboló idő is.

Például azt a tiltakozást, melyet az Univerulnál való Staatsvizit miatt szögezünk le, elfújja a szél.

Ellenben ha nem látogatja meg senki az Univerult, ha nem tiltják be a Lup-tát és társait ha észrevehetőenül párány cselekmények nem eredményeznek fogházat, ha az újságírók nem fogják le s nem toloncolják szuronvos csendőrral, ha általában teljes mértékben érvényesül — ahogy Jaures mondotta — a demokrácia leányának, vagyis a sajtószabadságnak szent eszménye, az Jorgának, mint államférfiúnak is maradandó szobrot állít.

Állított volna.

Még egy tiltakozás. S még egy csatlakozás.

A tiltakozó fél Averescu marsall. A csatlakozók mi vagyunk.

Előfordul, hogy így összetalálkozunk. Amikor ellenzékben van.

Most például a diktatura kérdésében öleljük egymást kebelünkre. A marsall

Magyarsítják a csödel'orást

A semmitőszék kimondotta, hogy az Erdély és Bánság területén három nap leforgása alatt be kell nyujtani a táblai döntés elleni fellebbezést

A késedelem miatt elutasított egy becsi cég csőfellebbezési kérését

Bukarest, november 20.

A csődügyekben nagyjelentőségű és bírói joggyakorlatot alkotó elvi döntést hozott ma a legfelsőbb semmitőszék. A semmitőszék kimondta, hogy az erdélyi és bánsági ítéletláblak csőd-ítéletei ellen beado t fellebbezéseket, az ítélet kihirdetése után három nappal be kell nyújtani, ellenkező esetben a semmitőszék elutasít minden ilyen természetű fellebbezést.

A nagyfontosságú joggyakorlatot a brassói ítéletlábla egy ítéletével kapcsolatban hozta a semmitőszék. Arról van ugyanis szó, hogy a Josif Saborsky és Fiai becsi cég annak idején különböző tartozások miatt csődtől kért Redler István, Katalin és Redler Mihai Bratoni közösgébeli adósok ellen. A segésvári törvényszék elrendelte a csődöt, a brassói tábla viszont megváltotta az első fórum ítéletét és elutasította keresetével a becsi céget. Felleb-

vezércikke, melyet tegnap a tárgyról írt, hallatlanul okos, érdekes, érdekes, nyílt írás volt. Averescu odayukad ki, hogy a diktatura örület.

E konkluzióban egyik vagyunk. Sajnos, örömrésztünk igen elkészeríti az emlékezés. Az emlékezés arra az időre, amikor a gyeplőt a marsall tartotta a kezében. S amikor a szíjait egyizben (1926-ban) oly erősen megmarkolta, mint ha örökre kézben akarta volna tartani s mintha sosem akarta volna visszaadni annak a kezébe, aki tulajdonosa minden állami gyeplőnek: a Népek.

Ha jól emlékezünk, Averescu, aki most oly bölcs, higgadt, rokonszenves álláspontot foglal el, öt évvel ezelőtt éppen amiatt bukott meg, mert maga is önkényuralommal kísérletezett.

Akkor egymással szemben állottunk. A magyar sajtónak keserű sorsára ez is jellemző, miniszterelnök ur: mindig vannak szövetségesei, hívei, dicsérői, megértői, pártfogói.

Azok, akik ellenzékben vannak. Akiknek nincs hatalmuk.

S mindig vannak ellenfelei, gyűlölöi, szidalmazói, elfogult haragosai, támadói. Azok, akik kormányon vannak.

Akiknek van hatalmuk. (m. i.)

A mezőgazdasági adósságokat rendezni kell!

— mondják az ellenzéki hangok, de nem ilyen formában

Vlad Aurél nyilatkozata szerint ez a javaslat a gazdákon sem segít és önkreateszi az ország hiteléletét

Bukarest, november 20.

A mezőgazdasági adósságok rendezéséről szóló törvényjavaslatot, amely teljes szövegében csak most vált ismeretessé, hosszas tapással és ujjongással fogadta a kormány tábor, amikor Argetoianu pénzügyminiszter tegnap délután a Kamarában beterjesztette. Amint hogy vasárnap délelőtti tapsviharra fult a királyi leirat minden egyes mondata is, amely — mint a legfőbb teendő — a parasztadósságok enyhítésének a halaszthatatlan szükségességére utalt.

A kormány-tábor jelentőségében csak egy törvénnyel mondja összemérhetőnek ezt a kétségtelenül életbevágó javaslatot: az agrár-reformmal, a nagybirtok kisajátításával és a földosztással. Ez a reform ugyanis kiragadja az országbázisát alkotó paraszti törpe-birtokot a féktelen uzsora, a szerencsétlen eladósodottság polipjának a halálos fojtogatásából, a mikor ugyanugy megnyirbálja annak tulzolt követeléseit, mint ahogyan a föld-reform tette az összehalmazódott latifundiummal. Szóval megrendszabályozza a tulkapzsinak talált pénztőkét a parasztlakosság megmentése érdekében. Az állam átveszi az őt holdnál nem nagyobb birtok adósságait, a mezőgazdasági bank útján kötvényekkel elégíti ki a hitelezőket, a parasztadósok pedig lehetőséget ad arra, hogy tartozásait csupán 30 év leforgása alatt, 4 százalékos kamattal törlessze le.

Előre lehetett látni, hogy a szociális szempontból valóban óriási horderejű javaslat heves ellenállást fog kiváltani a

gazdasági életnek abból a szakaszából, a melynek terhére történik a parasztadósságok megkönnyítése. S hogy a különböző politikai pártok körében vihart fog kelteni bizonyos megfontolásokból, amelyek nem egyeznek a kormány felfogásával.

A tényleg forradalmi és történelmi jelentőségű javaslat körül aszerint, amint az egyes pártok szakértői behatóbban megismerkednek vele, egyre nagyobb vihar kerekedik.

Mind többen vannak, akik szerint behatárolt követelménye, lehetnek annak, hogy az állam autoritativ kézzel beleavatkozik a hitelező és adós viszonyába az utóbbi javára akkor, amikor ez a kapitalizmus természete ellen van.

A demokratikus párt-alakulatok, köztük természetesen a nemzeti-parasztpárt, általában nem vitatják annak a szükségességét, hogy feltétlenül tenni kell valamit a parasztság megsegítésére, de gyökeresen elhibáztottnak tartják azt a módot, ahogyan ezt a kormány javaslata el akarja érni.

Rendkívül érdekes, hogy a kormányjavaslat egyik legadázabb ellenzője Vlad Aurél volt miniszter, a nemzeti-parasztpárt egyik vezére, aki egyenesen katasztrófalánknak véli a parasztadósságok problémájának ezt a megoldási módját s amennyiben álláspontja nem fogja teljességgel fedni pártja hivatalos nézetét, úgy egyénileg szándékozik fellépni a javaslat ellen.

ÚJ ERŐS VALVO-CSÖVEK

által a kis rádióké zölék
órlási lesz; ha rádiót
vesz, kérje a VALVO-
csöveket.

VALVO

VLAD AURÉL NYILATKOZATA

Alkalmunk volt kikérni Vlad Aurél véleményét a nagyfontosságú törvényjavaslatról, amely méltán áll a parlamenti viták középpontjában.

— Végeredményében a paraszt-adóson magán sem fog segíteni ez a javaslat, — mondotta a volt ipar- és kereskedelemügyi miniszter. — Mert adóssága konvertálása fejében arra kötelezi a földmivelőt, hogy a földmivelésügyi miniszterum megszabta utasítások szerint gazdálkodjék a jövőben, ami egyértelmű azzal, hogy megfosztja szabad rendelkezési jogától. Kétségtelen, hogy az öntudatos parasztok jórésze ebbe a feltételbe belemenjen.

— A hitel-élet szempontjából viszont kiszámíthatatlan következményei lesznek ennek a törvénynek. Amíg ugyanis a konvertálási eljárás lefolyik, — ez pedig hosszú hónapokat, sőt talán egy évet is igénybe fog venni, a mezőgazdálkodók dolgozó pénzintézetek nem hajthatják be követeléseiket a következőképpen nem fognak tudni eleget tenni saját kötelezettségeiknek. Betétesek szorongatni fogják őket s kénytelenek lesznek becsukni kapuikat. Ilyképpen a törvény szétrombolja a mezőgazdasági hitelintézeteket s tönkreteszi részvényeseket és betéteseket, akik pedig többnyire korántsem tőkések, hanem kisemberek.

— Súlyosan fogja érinteni ez az állapot a kisebb mezőgazdasági bankok romlása révén a Banca Nationala-t is, amelynek váltótárcájából ismét jelentékeny rész immobilizálódik. Ez viszont könnyen a lej megingásához vezethet, infláció nélkül.

— Végleg tönkreteszi ez a törvény egész belső és külső hitelünket és olyan káros kihatással lesz az ország egész közgazdaságára, hogy végső fokon a parasztra nézve sem lesz semmi haszna.

— Kétséssé fogja tenni a költségvetés egyensúlyát is, mert a vidéki bankok nagyrésze kénytelen lesz felszámolni, ami által közvetlenül és közvetve jelentékeny bevételektől fog elesni az államkincstár.

— Ráadásul a törvény sokhelyütt nem is világos. Így nem precizirozza, hogy a konvertálás a földmivelésnek magánosokkal szemben fennálló olyan tartozásaira is vonatkozik-e, mint például ügyvédi és orvosi honoráriumok stb.

Itt Vlad Aurél, aki egyik legalaposabb ismerője az erdélyi mezőgazdasági viszonyoknak, statisztikai adatokat is felsorakoztat.

— Az eddigi hozzávetőleges számítások szerint az ország parasztságának 62 százaléka nincs is tulzoltan eladósodva, amennyiben hektáronként legfeljebb 3 ezer lej lesz ki az adóssága. Ebből 12 százaléknak teljesen tehermentes a földje, 22 pedig csupán állag ezer lej terhelű egy-egy hektárját. Szóval a földmivelőkösség egyharmadának a kedvéért hitelképtelenné teszi a törvény azt a parasztságot, amely igenis akar fizetni és független ura kíván maradni földjének.

— Az a meggyőződése, hogy ez a törvény, amelyből a kormány akkora érdemet igyekszik kovácsolni magának, sokkal kevesebb polgáran fog segíteni az országnak, mint amennyinek végtelenen ártani fog. S ezért nem tartom megengedhetőnek a földadósságok rendezésének ezt a formáját.

A fogak közötti hézagok

a melyek rossz illatú ételmaradékok lerakódó helyei, az egyen- és ez lára szerkesztett, fogazott sörtejt Chlorodont-fogkefével tisztítják a legjobban és Chlorodont-fogpéppel. A Chlorodont-fogpép használata még azáltal is különösen kellemes, hogy nem habzik szennyan módjára, hanem pompás borsmenta aromája által frissítőleg és üdítőleg hat Chlorodont-fogpép, egy tubus 32.— Lei és 20.— Lei. Chlorodont-fogkefe 42.— Lei, gyermekek számára 30.— Lei. Chlorodont-szájviz, üvege 98.— Lei és 48.— Lei. Mindent kapható. Ezen hirdetés beküldése ellenében ingyenesen küld egy próbatus Chlorodont-fogpépet a Chlorodont S. A. R. cég, Braşov, Ciocrao 2.

NOVEMBER 22.

Stílus

ASSZONYOKNAK

DIVATLEVÉL

Mit viselünk otthon

Azoknak, akik szeretnek izlésesen és stílusosan öltözködni, a házi ruha ugyanolyan gondot okoz, mint akár az utcai, vagy estélyi ruha megválasztása.

A házi ruhának is ugyanugy meg van a maga stílusa, akár az utcai, vagy estélyi ruháé. Azt mondhatnánk, az otthoni ruha az, amelynek leginkább van stílusa. Az izlés és a jó stílusérzék az otthoni ruhán még fokozottabban mutatkozhat meg. A házon kívül viselt ruháinknál sok külső szempont irányíthat, a szín, anyag és szabás megválasztásánál.

A ruha, amit felvesszünk, alkalmazkodik a helyhez, ahol viseljük, s azokhoz a ruhákhoz, amit a többi asszony visel. Ez a megkötöttség nincs meg a házi ruháknál. A házi ruhák stílusát maga a viselője alakíthatja ki magának, saját egyéniségéhez, saját izlése, kényelme szerint. Alkalmazkodnia is csak lakásához kell, ahhoz az otthonhoz, melyet szintén az ő izlése, szorgalma, ügyessége alakított olyanná, a milyen. A millió tehát nem idegen és hogy alkalmazkodjunk hozzá, nem kell idegen szempontokat figyelembe venni. A fantáziának, leleményességnek tág tere nyílik.

Az otthoni ruhánál mindenféle anyag és szabás meg van engedve. Egyetlen feltétel, hogy kényelmes legyen.

Egy szép házi ruha előállításához elsősorban ügyesség és jó izlés kell. Mindenféle anyagot, színt fel lehet használni. Lehet régi ruhákból, esetleg két-három már elhasznált ruhából szép és izléses házi ruhát készíteni. (Persze, nem minden alakítás nélkül.) Különböző színeket, anyagokat összeállítani, egy kis kézimunkával, horgolással, vagy himézssel kiegészíteni. Egy-egy ilyen ügyes összeállítással pénzt spórolunk meg. S régi maradékok, ruhadarabok, hasznos alkalmazást nyernek. Aki szeret kézimunkázni, az nem jöhet zavarba. Egy már kopottas anyagot is néhány szál behúzásával, egy kis kivarrással széppé, újjá lehet varázsolni.

A kézzel kötött, vagy horgolt otthoni ruhákat sokan szeretik. Nagy előnyük, hogy nem gyűrődnek, jól moshatók s hogy aránylag olcsón lehet előállítani. Az otthoni ruha ne hasonlítson az utcai, vagy a sporthoz használt ruhákhoz. Színeben több merészséget engedhetünk meg magunknak. Szabásban pedig a legkényelmesebb, legegyszerűbb megoldásokat keressük. Horgolni, vagy kötni lehet pizsama öltönyöket is. A gyapjú — pamut simulékony, meleg. A horgolt, vagy kötött pizsama a flannelnél sokkal kellemesebb és szebb viselet. Persze nem szabad túlságosan munkás technikát választani erre a célra, s lehetőleg lazán kell kezelni a pamutot. Ilyen horgolt vagy kötött pizsamát hordhatunk a reggeli, vagy koradélelőtti órákban. Vannak, akik reggel nem szeretik a pizsamanadrágot. A hosszú, átkötős lélelőtti pongyolák fölé is lehet kis horgolt vagy kötött melegítő kabátokat készíteni.

Meleg és csinos otthoni kabátokat lehet varrni az u. n. „matlasse” anyagokból is. De készíthetünk magunk is ilyen anyagot valami régi selyem-, vagy posztódarabokból, egyszerűen egy, vagy két rétegű szövetet a szövet alá s ezzel együtt a selymet vagy posztót csikokban, mintás nyakalokban levárrjuk. Többzsinű selyemből állíthatunk össze kis kabátokat. Lehet az ujjá és

zsebe más színből vagy a két szín csikokban váltja egymást. Csak arra kell ügyelni ezekben az otthoni kis melegítőknél, hogy ne utcai kabáthoz hasonlítanak.

Az otthoni pizsma nagy változatosságot, színgazdagságot engednek meg. Itt aztán igazán semmiféle megkötöttség nincs, minden szabad, ami öltetés és ami illik. A háromrészes pizsama nagyon praktikus. A nadrághoz világos, ujjatlan blúz készül és hosszúujjú kabátka, a nadrág színből. Múskor a blúz hosszúujjú és a kabát ujjatlan. A nadrág, blúz és kabát lehet egészen különböző színekből. Néha egy-két elszórt kézimunka-motívum köti csak össze a színeket és anyagban teljesen eltűnő darabokat.

Meg kell említeni még a színes, babos kartonruhát is, mely fehér köténnyel, fehér gallérral, vagy anélkül, évtizedek óta a legkedveltebb, legfrissebb házi ruhák egyike. A dél-eltől házimunkához praktikusabb, kedvesebb ruhát el sem lehet képzelni. Jól mosható, üdészínű s a fehér munkakabátokkal, melyet némelyek szívesebben viselnek házimunkához, minden tekintetben felveszi a versenyt. Csak jó, színtartó anyagból készüljön s szabása is legyen kényelmes és egyszerű.

A fehér, vagy világosdrapp munkakabátoknak is sok híve van. Ezeket a világos kabátokat azonban inkább csak a dél-eltől kézimunkánál alkalmazzuk, azért, hogy más ruhát kíméljünk meg általa s azért is, mert kényelmes és tiszta.

— Ékszerekkel borított női hulla a papi-kertben. Jasiból jelentik: A Jasi közelében fekvő Golaesti községben kertmunka közben titokzatos bűnesetnek jöttek a nyomára. J. Filimon lelkész kertjében a szolgáló valami mélyebb gödört ásott, amikor a szerszám nyomán egy emberi kar fordult ki a földből. A szolgáló rendkívül megijedt s abbahagyta a munkát a csendőrségre szaladt, a mely nyomban bevezette a vizsgálatot. Rövidesen megállapítást nyert, hogy a földben, alig fél méternyi mélységben női hulla fekszik, amelyen a rendkívüli eleganciára valló ruha még meglehetősen ép. Az ujjain talált gyűrűk és a karján, valamint a nyakában levő ékszerek is arra vallanak, hogy míg élt, előkelő és gazdagabb társaságnak lehetett a tagja. A nyomozás teljes erővel folyik a titokzatos bűntény felderítésére.

— Feketepálínkat keresnek Csikban. Tudósítónk jelenti: Néhány nap óta tüzetes razzia tartottak egész Csik területén, hogy az illegális pálinkafőzőket rajtacsípjék. Csikkarcfalván özevgy Kovács Istvánnéhoz éppen akkor nyitottak be, amikor javában főzte a rozspálinkát. Természetesen elköbozták az üstöt, jegyzőkönyvet vettek fel, azután folytatták utjukat, mert mint kijelentették, biztos tudomásuk van arról, hogy a megye területén rengeteg ilyen pálinkafőző van. — TÖRT-ZUZOTT A VOLT SZIGURANCAFÖNÖK ARADON. Aradról jelentik: Tegnap este kinos incidens színhelye volt az itteni Vadászkiirt-vendéglő. Az incidens hőse Vulpe József egykori szigurancaféonk volt, a ki berugott és össze-vissza tört a vendéglő berendezését. Vulpét, aki már számos botránynak volt a főszereplője, előállították és megindították ellene az eljárást.

★ HAZASSÁG. Drobneak Nusika és Krivi Jenő folyó hó 22-én tartják egybekelésük ünnepét. (Minden külön értesítés helyett.) (b)

— ELŐFIZETŐINKET ÉRTESITJÜK, hogy az általunk kiküldött postautalványok használatára 12.532—1931. számú miniszteri rendelet szerint engedélyezve van. E szám a postautalványon is szerepel.

— BRASSÓI PIACI ÁRAK 1931. november hó 20-án: Marhahús, levesnek I. kg. 20—24, marhahús, levesnek II. kg. 12—16, marhahús, pecsenye kg. 40—44, sertésus, combja, kg. 24—28, sertésus, karaj kg. 36—40, zsirszalonna kg. 28—34, zsir kg. 44—48, tojás drb. 2—2.50, csirke párja 30—120 lej. — Élő állatok, ki-lóra: Export ökör, élősúly kg. 16—18, sertés, élősúly kg. 15—18, igás ökör drb. 6000—8000, ló drb. 4000—10.000, ló luxus drb. 14.000—20.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 300—320, rozs 220—250, árpa, sör 290—310, árpa, takarmány 240—260, zab 320—330, tengeri, szemes 210—230, lencse, nagyszemű 300—350, bab, fehér 300—400, burgonya 100—110 lej. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 150—160, széna, laza 110—120, szalma, laza 50—60, korpa 130—170 lej.

455 ezer Steaua Romana részvényt vesz át az állam

Bukarest, november 20.

Már régebben megtudtuk, hogy az állam magához váltotta a Steaua Romana petroleumkitermelő társaság azon részvényeit, amelyek a különböző bankok birtokába kerültek s amelyekre ezek a bankok nagyobb külföldi hitelekért zártak föl. Ezt a pénzügyi műveletet annakidején királyi dekrétummal vitte keresztül Argetoianu s így most kerül sor rá, hogy a parlament is jóváhagyja, illetve utólagosan megszavazza az erre vonatkozó törvényjavaslatot.

Íme a törvényjavaslat: az állam a Banca Romaneasca, a B. Blank, a Banca de Credit Romana és a Crisoveloni nevű pénzintézetektől összesen 455 ezer Steaua Romana részvényt vesz át, vállalva mindazokat a kötelezettségeket, amelyek a részvényekkel kapcsolatban a kérdéses bankokat terhelik, illetve terhelték. Az államra háruló kötelezettségek között szerepel az a 665 ezer 755 fontos angol hitelezés, amit az állam hat ézázalékos kamat mellett 1944-ig fizet. Ide tartozik az a 28 millió 352 ezer 093 francia franknyi követelés is, amit hat és fél százalékkal mellett ugyancsak 1944-ig tartozik kifizetni az állam, természetesen a francia tőkéseknek.

És végül a Nemzeti Bank fog kapni az államtól 244 millió 236 ezer 878 lej, a minek kifizetésére az államkincstár az 1932—35 közötti időszakban vállalkozott, egyelőre még meg nem állapított részletekben. Amint látható tehát, a Steaua Romana részvényeinek az átváltása tulajdonképpen csak alkalom volt arra, hogy az állam újabb külföldi és belföldi kölcsönöket vegyen fel, egyelőre nem tudni, hogy ránézve mennyire hasznos föltételek mellett.

— LEÉPITIK A TISZTISZOLGÁKAT IS. Bukarestből jelentik: A takarékpénztári rendszabályok a hadügyminisztérium büdzséjét is lecsökkentették, olyan értelemben, hogy a fizetéseket leszállítják és az előléptetéseket megszüntetik. A tisztiszolgálat, akik eddig szolgálatuk alapján állottak a tisztiek rendelkezésére, a jövőben leépítik. A tisztiek csak saját költségükön tarthatnak ezután tisztiszolgát.

— EGY SZÍNÉSZNŐ MEGHALT A SZINPADON. Zitauból jelentik: A városi színház operaelőadásán szokatlan haláleset történt. Valerie Eylerst, a színház ünnepelt énekesnőjét, előadás közben szélütés érte és hangtalanul rogyott össze. Az elősiető színházi orvos már nem tudott segíteni rajta. A nézők, akik míg az igazgató be nem jelentette, hogy mi történt a színpadon, csendben ültek, de amikor a gyászhirot meghallották, felállással fejezték ki őszinte részvétüket.

— HUSZONHAROM KUTYÁT MÉSZA-ROLT LE EGY SZADISTA KOCSIS. Hamburgból jelentik: Egy negyvenháromeves kocsis különös váddal terheltet állt bírái előtt. A vádlat a feljelentés szerint huszonhárom kutyát fogott össze és a szerencsétlen állatokat a legbestiálisabb módon mészárolta le. Az emberi mivoltából kivetkőzött kocsi, aki tettét szadisztikus okok miatt követte el, kilenczavi elzárásra ítélték.

— Erdélyi szélhámós garázdálkodott Debrecenben. Debrecenből jelentik: A debreceni társadalmi életben legutoljára feltűnt egy Kozma Lajos nevű szélhámós aki azt állította magáról, hogy londoni egyetemen szerezte meg doktori diplomáját. Kozma rengeteg szélhámosságot követett el, úgy, hogy üzemeit végre is megunták és feljelentést tettek ellene a rendőrségen. A vizsgálat során megállapították, hogy Kozma sohasem járt londoni egyetemen. A veszedelmes szélhámós egyébiránt erdélyi származású s apja az egyik erdélyi kisváros törvényszékénél teljesít szolgálatot mint irodaszolga.

— A vér felfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József vizet használatát, mert ez szabályozza a belső működést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életet teremt. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

★ ELTÜNT november hó 13-án Miklósvár községből Tóth András 67 éves ny. bányatisztviselő. Aki tudna valamit róla, bányatisztviselő. Miklósváron lakó családját.

— A NEAMUL ROMANESC, Jorga miniszterelnök lapja, mai számában azt írja, hogy a magántisztviselők áldozati adójának tervével kapcsolatban Argetoianu pénzügyminiszter kijelentette, hogy megelégszik azzal is, ha csak a magasabb fizetéseket sújtják ezzel a rendkívüli adóval, s hajlandó belemenni abba az egyezménybe, hogy a 8—10.000 lejcs fizetéseket mentesítsék az áldozati adótól.

— KÉT PÁR CIPŐ A SZÁLLÓAJTÓ ELŐTT. Az egyik párisi bíróság tárgyalásán két pár cipő szerepelt bizonyítékként. A dolog előzményei a következők: egy derék kőművesmester gyanút fogott, hogy a felesége megcsalja. Az asszony azonban tagadta és nem akart elválni. Hogy megszerezze a válókra való bizonyítékot, a férj unós-unalan nyomában volt az asszonynak, akit végül sikerült rájuttatni, amint udvarlójával egy szállóba ment. A férj nem ültött lármát, hanem odament a pároska szobájához, becsomogolta az ajtó előtt levő két pár cipőt és egyenesen az ügyvédjéhez rohant belük. Megindult a válópör, de kártyátírást követően az udvarló is, akinek elvitték a cipőjét. A szálló tulajdonosát már el is ítélték tizenhat frank megfizetésére, a válópör azonban folyik.

— A bukaresti Kereskedelmi és Iparkamara is állást foglalt a magántisztviselők megadóztatása ellen. Bukarestből jelentik: A magántisztviselők terhére előirányzott áldozati adó terve egyre nagyobb izgalomba hozza az érdekelteket. A tisztviselői egyesületek egymás után tartják a tiltakozó gyűléseket, a Magántisztviselők Országos Szövetsége pedig újabb tiltakozó határozatot hozott. Foglalkozott a kérdéssel a bukaresti Kereskedelmi és Iparkamara is, amely kimondta, hogy az ország még egyetlen fizetőképeselemének a tönkretétele végérvényesen megfojthatja a kereskedelmet és az ipart is s azért a tervbevetett áldozati adó kivetése ellen az iparosok és kereskedők nevében a Kamara is felemeli tiltakozó szavát.

★ VALAMENNYI SPORTOLÓT, turistát, lovast, tornászt, kerékpáros, stb. figyelmeztetni kell a Sloan's Linimentre. Ezen szernek könnyű baleseteknél, — mint kifocamodások, inrandulások, izomfájdalmak, zúzódások, — mindig azonnal kéznél kellene lennie, mert enyhít és gyógyít minden ilyen fájdalmat a legrövidebb időn belül, egyszerű felkenés, vagy bedörzsölés által. Elejét veszi a hosszadalmas komplikációk keletkezésének. — A Sloan's Liniment-t Észak-Amerikában millió esetben van használatban.

★ LEGALABB 10.000 ASSZONY használja és dícséri naponta Biri néni szakácskönyvét, mert többszáz kitűnő konyha receptje alapján, mindenki könnyen vezetheti a legigényesebb háztartást is: levesek, sülték, előételek és tészták, befőttek és savanyúságok készítésére egyaránt szolgál kitűnő receptekkel. De nem hiányzik belőle a halak, fagyaltok sem, aminthogy megtaláljuk benne azt is, mik a teendők a disznóölés körül, hogyan kell zöldséget aszalni, szappant főzni, kenőret sütni, kávét főzni, veteményeket, káposztát télire eltenni, zsirt olvasztani és — puliszkát főzni. Egy szóval: felőleli a háztartás konyhai részének minden ágát, receptjei világosak, egyszerűek, mindenki számára érthetőek. A vaskos kötet ára tartós, kemény kötésben 130 lej.

REKORD RUHAÁRUHÁZ

BRASSÓ. KAPU-UTCA 1 SZ.

Ajánlja kitűnő minőségű készruhát, kabátot, gyermek-öltönyt a legolcsóbb árakon

Elegáns szabású férfi-öltöny guapjuszövetből	600	Leitől
Férfi rövid téli kabát, vatta beléssel	450	
Férfi téli kabát fekete, bársonyallérral	950	
Finom gyermek-öltöny, 3-10 évesig	250	

Rendelt öltönyök és borkabátok mértékűtán 24 óra alatt készülnek
Argus reklám

NOVEMBER 20

2 UJ MODELL

Allegro

Egy aparátusban egyesítve fenőkö és lehuzóbőr. Feni egy és két oldalon a pengéket.
Biztosítja a tőkéletés beretvalkozást.

Nikkelezve Lei 600
Oxidált Lei 400.

Nagy tőkéletesítés
A fenőköre és lehuzóbőre beállított fenőtest (penge) villam gyorsan forog. Kapható késefenő és más szakmabeli üzletekben. Díjmentes prospektusokat Küld a vezérképviselő: C. I. C.
Str. Emancipată 5, București

Astra (Apolló) Mozdó

BRASSÓ.

Sötét gond nyomja mindnyájunk zsebét. Nincs rá orvosság! Ez a világ közgazdászainak megállapítása. Hazugság! A krízisnek egy megoldása van ebben az esetben. Mutasd! De hol? Semmi esetre sem a pokolban, hanem a mennyországban, vagy az ASTRA (APOLLÓ) MOZDÓ-ban, ahol

WILLY FORST

mellett és a

Bécsi vig asszonyok

társaságában legalább néhány óráig a mennyországban érzi magát
Tehát maradjon meg a „Bécsi vig asszonyok” mellett, mely film pénztől kezdve az Astrában fut.

— Különös botrány a budapesti Víg-színházban. Budapestről jelentik: Példátlan botrány zavarta meg a Víg-színház csütörtöki előadását. Nádor Sándor „Külföldi muzsika” című darabjának harmadik felvonásában, a földszinti ülés első sorából elegánsan öltözött hölgy ugrott fel a „Nem tőröm, hogy nyomoromat színpadra vigyék” felkiáltással, emberi ürülékkel telt edényt dobott fel a színpadra. A közönség a felháborító incidens ellenére is megőrizte hidegvérét. A jegyszoldók, rendőri segítségével kivezették a dühöngő hölgyet a megállapították, hogy a botrány okozója Gubovics Józsefné, egy gépész 30 éves felesége. Ridiküljében élesreft konyhakést s hidegvágóvasat találtak. Az öltöztető asszonyt a rendőrség őrizetbe vette.

— Csodámozi Newyorkban. Newyorkból jelentik: Babilnai István magyar építész tervezésében, ötödfélmillió dollár befektetéssel hatalmas mozgóképszínházat építettek. Az új moziban három-ezer hely van. Vetítőkészüléke olyan univerzális berendezésű, hogy a mozi műsorán televíziós filmek is fognak szerepelni.

— Milyen idő lesz? A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint erősebb éjjeli lehűlés, pénteken ismét borús, de száraz idő várható.

— MAHOZ TIZ ÉVRE. Norman Bel Geddes amerikai író, aki eredetileg színházi festő volt, újabban jóslásokra adta magát. Szerinte jóslatai tíz év alatt mind beteljesednek. Lesznek, amint mondja, emeletes utcák, két kocsiúttal, az egyik a lassabb, a másik pedig az expresszforgalom számára. Minden tétő egyúttal kert lesz. A repülőgépek függőleges irányban fognak startolhatni és a házak tetején köthetnek ki. Mindenféle éghajlat alatt lapotetejű házak lesznek. Az utcai fronton lakik majd a cselédség, hátul, a kertek felé, a gazdák. Az építkezési acél helyébe más öntvény kerül, amely féltőllyan súlyos, de épp olyan erős. A villamos izzókörték helyébe világítócsövek lépnek. Az ablakok ibolyántúli sugarakat fognak átbo-csátani. Valamennyi lakásban mesterséges szellőztetőkészülékek lesznek, amelyek az évszakhoz képest meleg, vagy lehűtött levegőt bocsátanak a szobákba.

— Használt anyagok importálását nem részesítik többé vámkedvezményben. A vámigazgatóság leiratot küldött a vám-és postahivatalokhoz, továbbá a kereskedelmi kamarákhoz és prefekturákra, amelyben közli, hogy 1931 december 1-től kezdődőleg semmiféle kedvezményben nem részesülnek a régi, használt anyagokat tartalmazó csomagok, a melyeket külföldről szállítanak az ország területére. Természetesen a használt tárgyak, anyagok, amelyeket utazók hoznak magukkal bőröndökben, ezentúl is vámentességben részesülnek.

— Már az ügyészségnél is kérték Szakali István exhumálását. Csikszerebából jelentik: Említettük, hogy a csikszenttamási közbirtokosság elhatározta, hogy a rejtélyes körülmények mellett meghalt Szakali István exhumálása érdekében területileg fog interveniálni. A feljelentést megfogalmazták s tegnap a csikszerebái ügyészség elé terjesztették. A hatóság remélhetőleg rövidesen eszközli az exhumálást.

— Sikkasztott a budapesti Földhitelbank egyik igazgatója. Budapestről jelentik: Az ügyészség sikkasztás büntetése címén vádiratot adott ki Pender Farkas, a Földhitelbank könyvelési igazgatója ellen, aki a banknak adófizetésre szolgáló pénzéből kilencvenezer pengőt elcsikkasztott. Pender valószínűleg külföldre szökött.

— Lemondott a jugoszláv pénzügyminiszter. Belgrádból jelentik: A király elfogadta Gyurics pénzügyminiszter lemondását, aki a londoni követség vezetője fogja átvenni. Utóda Gsorgyevics, a Jugoszláv Nemzeti Bank kormányzója lesz.

— Megszűnik a teljes nyugdíj Magyarországon. Budapestről jelentik: A „Magyarország” című lap értesítése szerint a minisztertanács meg fogja szüntetni a teljes nyugdíjat és a fizetés kilencvenszázalékát engedélyezi nyugdíjként maximálisan. Egyidejűleg megvalósítják a negyvenéves szolgálati korhatárt.

Modern Mozdó
SZOMBATON d. u 3-5-ig **MATINÉ**
10 15 lejes helyárrakkal
LIEBESWALZER
Énekes filmoperett Lilian Harvey, Willy Fritsch
VASARNAP d. e 11-1-ig **MATINÉ**
10 15 lejes helyárrakkal
„Westfront 1918”
Világszenzáció

A NEMET URLOVASOK KIRALYA

Dr. Liebrecht német urlóvas, aki ebben az évben 23 győzelmet aratott.

— A BÉCSI VIG ASSZONYOK. (Sajtóh-mutató a brassói Astra-mozgóban.) Az 1873-ös derűs bécsi életet támasztotta fel Bolváry Géza legújabb filmjében. Turnürös dámák és gérokkos urak sétálnak a császárváros utcáin. Lóvasutak zörögnek és velocipédek suhannak el a kedélyes bécsi kávéházak előtt. Vérteli Stolz muzsikaszó csendül fel valahol. Augustin táncmester (Willy Forst) agyafurt polkalépésekre oktatja Leitner udvari tanácsos tiz eladó lányát, akik később „bécsi vig asszonyok” néven egy orfeum brettliére lépnek, hogy mint csupacsipke ballerínák keressék meg kenyérüket. A papájukkal kissé összezördültek ugyanis, mert az öreg ...no, de ezek

DÉCSEY ZOCTÁN:

A SIRÓ VÁROS

IV.

Harsogó fanfárokra riadt a város. Csikorgó fagy, az utcák néptelének. A nagymise most kezdődött a dombán, a fehérpapok temploma könyörgők ezreivel van tele, a kevés kíváncsi a színház lépcsőzetén verődik össze. Pista megfigyeli, hogy a legtöbb közöttük az újonnan jött, akik diadalmas arccal várakoznak a nagy eseményre, most fogják a városháza erkélyéről hivatalosan enunciólni, hogy a csehszlovák kormány birtokba vette a várost. Az ablakokban, függönyök mögé rejtőzve huzódnak meg, akiket kíváncsiságuk hajt, hogy szemtanúi legyenek az eseményeknek.

Az induló pattogó ütemekre hosszú sorokban vonul fel a katonaság. Rohamsisakos gyalogosok, jól megtermett, szálas legények, vadonatúj egyenruhában, pompás felszereléssel, olyanok, mintha skatulyából kerültek volna elő. Kakizöld egyenruhás gyalogság után rikító kékbe öltözött csapatrészt követnek, félre-csapott kék szipka a fejükön, s a szipkára varrt ezüstszalagok jelzik a rangot. Puskájukat nem szíjjon akasztják a vállra, hanem a puskágyát marokra fogva a magasba emelik. Ezek a francia fronton szolgált legionáriusok. Azután karabinieri-kalapos legionáriusok következnek, csak a parolójuk piros-fehér csikjából lehet látni, hogy nem olaszok, hanem az olasz fronton szolgált csehszlovákok. Ismét egy zászlóalj sorkatona, majd négy ágyú dübörög a kövezeten és lovak ficáinkolnak az ulánusok alatt.

A dőmtől a fehérpapok templomáig nyulnak a négyes sorok. Pattogó vezényszavak, majd a színház előtt összegyűltek harsány nazdarja hangzik, a fegyverek tisztelegnek, a városháza erkélyén megjelennek a hivatalos személyek. Egy köpcös, összes öreg ur, angolokra vágott bajusszal, aranykeretű civikkel egész az előtérbe nyomul és meglobogtatja a kalapját. A teljhatalmu miniszter. Mögötte a zsupán, a mesztyanosza, az új urak közül még Tárnóczky ismeri fel Pista, aztán teljesen ismeretlen arcokat lát, sok a vendég, a szlovák mozgalom régi vezetői, akik a szélrősa minden irá-

nyából gyűltek össze, hogy itt legyenek a diadalmas ünnepen, a kuruc város birtokba vételén.

Felhangzik az állami himnusz, a Kde domov muj, amelyet most hall először, majd utána egy olyan melódia, amely nagyon ismerősen cseng fülének. Pista nem valami nagy nótaismerő, hiába próbál emlékezni a melódia magyar szövegére, nem jut eszébe, pedig egészen bizonyos, hogy sokszor hallotta. Hiszen ezer esztendőn át közös volt a sorsunk, egy volt a bánatunk és egy volt az örö-münk, csoda-e az, hogy ugyanazon dal-lamban csendült össze a lelkünk is, gon-dolja.

A katonák feszes vigyázz-állásban, az urak levett kalappal hallgatják a him-nuszt. A miniszter beszélni kezd. Nem érti minden szavát, de azért követni tudja a beszédet. Nagy örömrivalgás harsan fel, amikor a miniszter bejelent, hogy ezt a várost a csehszlovák állam most birtokba veszi és mindörökre meg is tartja. A békekonferencia már csak szentesíteni fogja a birtoklás tényét. Igen, azt a miniszter is elismeri, hogy a város lakosságának nagyobb része, hetven százaléka magyar, ám egy évszázad-dal ezelőtt itt a szlovák nyelv volt otthonos és csak az utolsó ötven esztendő-ben magyarosította el a hatalmi politika a várost. Hiszi és reméli, hogy céltudatos munkával hamarosan sikerül a szlovák elem számbeli és kulturális erejét meg-növelni és visszavarázsolni a száz év előtti állapotot. A történelem igazságot szolgáltatott s a dicső szövetségesek győ-zelme a szlovák nemzetet történelmi jo-gaihoz segítette.

A város magyarságáról is megemléke-zett. Békében akarunk élni velük, mon-dotta, de elvárjuk tőlük, hogy belenyu-godjanak az új helyzetbe, hogy ne akar-ják többé az urat játszani. Jövevények ők az ősi szlovák földön, a vendégsze-retet kijár nekik, de nem illet meg őket a háziur joga. Ha békésen viselkednek, nem szegülnek ellene a törvényes ha-talommak, nem lesz semmi bántódásuk, nyugodtan élhetnek itt tovább, megtál-ják a békés boldogulás feltételeit.

az intim családi ügyek nem tartoznak ide. — Willy Forst énekel, táncol, harmonikázik, sőt egy pofaszakállas bécsi pincér szöke szemé-fényét, Fraulein Gréthét is kiudvarolja magá-nak. A bécsi vig asszonyok, Willy Forst ve-zetésével, ma este táncolnak ki az Astra moz-gó vásznára, hogy visszavarázsolják a mult évszázad végének hangulattal teli idejét. Tapshoz szokott apró füleiknek jól fog csni a megéremelt brassói siker.

★ UNNEPNAP. Értesülésünk szerint szom-baton, e hó 21-én, a brassói bankok a román egyházi ünnepre való tekintettel, zárva lesz-nek. (c)

Iskolák Egyesületek

— A „BRASSÓI MAGYAR DALARDA” HANGVERSENYE. A „Brassói Magyar Dalár-da” december hó 6-án, vasárnap a Honterus-gimnázium nagytermében hangversenyt ren-dez, amely alkalommal a nehéz műdalok mel-lelt népdalok is előadásra kerülnek. Hogy mindenkinek alkalmá legyen ezen dalestélyt élvezni és egyúttal ezen régi kulturális egy-le-et anyagilag is támogatni, a dalárda vezető-sége a beléptidíjakat 50, 40, 30 és 20 lejben állapította meg. Jegyek előre válthatók Hie-mesch Vilmos buzasori könyvkereskedésében.

— SZOBORAVATÁS TEREBESEN. A tere-besi magyar egylet most avatta fel Szent Te-réz szobrát, műkedvelő előadás keretében. Az előadás sikere Tulics Manvika tanítónőé illéti. Babos tanítónak óriási sikere volt saját szer-zeményti dalaival.

— A KATHOLIKUS VILAG most ünnepelte Szent Erzsébet halálának 700-ik évfordulóját. Szent Erzsébet magyar volt.

— VALLASOS ESTÉLY ZERNESTEN no-venber hó 29-én, vasárnap délután 5 órákor kezdődik a református imaházban. Változatos műsorának kiemelkedő része: a református Dalkör énekszámai, majd Furó Gyula előadá-sa: „Az amerikai munkások életéről.” Belépti-dij nincs, adományokat köszönettel fogad a Nőszövetség.

★ VALLASOS ESTÉLY. November hó 22-én, vasárnap délután 6 órákor rendezi a bras-sói református Nőszövetség 2-ik vallásos esté-lyét, a református nagytemplomban, megha-tóan szép programmal. Az előadást Szécsy Sándor felsőkereskedelmi iskolai tanár tartja, szavalnak Kovács Áci és József Domokos, énekel Kiss János, a Brassói Magyar Dalárda művésze és a református leánygimnázium énekkara, hegedül ifj. Albu Lajos, az orgona-kíséretet Adorjáni Dezső szolgáltatja. Belépti-dij nincs, mindenkit szívesen látnak. A per-selyadományokat a szegények felsegítésére fordítják. Háziasszonyok: Albu Lajosné, Ba-lázsy Sándorné, Gruber Oszkárné, Imreh Kál-mánné. (e)

★ RUHÁT A SZEGÉNYEKNEK. A brassói izraelita Nőgyelet Chanukka ünnepélykor szokta ellátni szegényeit és ezért kérjük a ne-mes szívű adakozókat, hogy a lehetőség szer-int küldjék el minél előbb e célra szánt ad-o-mányukat Deutsch Arminné elnökhöz, Árva-ház-utca 35. — A szokásos tea-délutánok nin-den csütörtökön délután a „Bené Brith” he-lyiségében lesznek megtartva és a tagoknak szórakozás keretében valóságos gondúzó per-ceket szereznek, egyúttal jótékonyaságot is gyakorolva. Kérjük a tagok szíves megjelené-sét. Vendégeket is szívesen lát az elnökség. (e)

Azután a többiek beszéltek, a zsupán, a mesztyanosza, egy pár vendég, majd megharsantak a kürtök, éles vezényszva-vak hangzottak és a katonaság elvonult a vendégek előtt.

Pista zsebvívagta a jegyzőkönyvét és kifelé tartott a csoportból. Valaki hátul-ról megrántotta a kabátját. Megfordult, a Lasalle-kalapos állott mögötte.

— Szerkesztő ur, ha ideje engedi, tart-son velem. Valami olyat fog látni, ami-ből érdekes riportot írhat.

Az Erzsébet-tér irányába indultak és ott villanyosra szálltak.

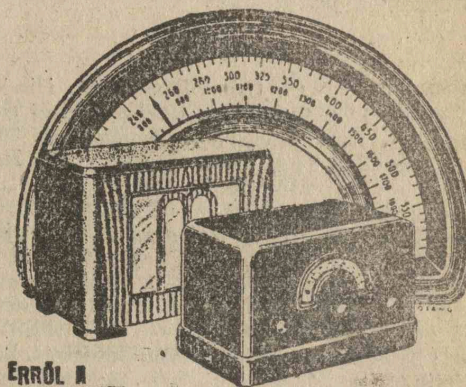
— A barakba megyünk.

Murányi az egész uton beszélt. Csak ugy tört ki belőle a szenvedély.

— Az ember elveszti a hitét a leg-szentebb eszmékben is. Uram, higgye el, hogy idáig szentül hittem a marxiz igaz-ság megváltó erejében s most ugy ér-zem, hogy kisiklik a talaj a lábam alól. Értse meg jól, nem az eszmében csalód-tam, de a tömegekben, amelyeknek az eszmét kellene hordaniuk és diadalra vinniük. Az eszmét ugyan zászlajukra írják, de aztán visszaélnék vele.

Elnyűtt újságlapot vont ki lebernye-géből.

— A Pravdo Lidu legújabb száma. A cseh szociáldemokrata elvtársak lapja. Nagyobb imperialisták Kramárzsnál és azt állítják magukról, hogy nemzetközi szociálisták.

ERRŐL A HITELESTETT
„MENDE SKALA”-ról
ismeri meg a legmodernebb vevő-készülékét!

Nincsen keresés • Nincsen átszámítás • Csak beállítás

A hitelesített skala a legnagyobb precizitás ismerte-tője. A „MENDE SKALA” nagy, de nem egyetlen előnye a „MENDE 169” készüléknek. Magas szelekti-vitás, a helyi leadóállomás tökéletes kikapcsolása és hihetetlenül könnyű kezelése különös előnye a „MEN-DE 169” készüléknek. Ezért határozzon csak akkor, ha meghallgatja és sajátkezőleg beállította a „MEN-DE 169” készülékét, a „MENDE SKALA”-val.

MENDE 169 SYSTEM GUNTHER

VÁLTOÁRAM — EGYENÁRAM
Mende 169 Ehhez MENDE hangszóró

Kapható:
Roth Róbert
cégnél, Brassó, Strada Principele Carol 34.

Románai vezérképviselő:

„Daimon”
Bukarest I. Calea Moșilor 75.

Telefon 145 **Redoute Mozdó** BRASSÓ
MA: Én csalogok, Te csalsz, Ő csal...
Ma mutatkozik be, milyen csábító, kíváncsatos és frivol
A férjem barátnője
ANNIE MARKART. Partnerel: Ralph A. Roberts és Fritz Schultz.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenn eredeti jelzéssel Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 17171

Rádió műsor

VASÁRNAP, NOVEMBER 22.

BUKAREST. 11.15: Gyermekek negyedórása. 11.30: Bibliaolvasás és templomi kórus. 12: Zenekari hg. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hg. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Fall Leó: „Sztambul rózsája” c. operettje. — BUDAPEST 10.15: Hírek, kozmetika. 11: Református istentisztelet. 12: Római katolikus istentisztelet a Sacré Coeur-templomból. Utána: Mándits szalózenekar. A hg. szünetében: Papp Jenő heti rádiókrónikája. 15: Gramofon. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.45: A vakok énekkarának hg., a rádiószabadegyetem előadásorozatában. 18: Az 1. honv. gy. ezr. zenekara. 19.15: Felolvasás. 19.50: Nagy Margit ének-hgv. 20.45: Daljáték-előadás. 22.25: Kondor L. és Polgár Tibor kétszongorás jazz-hangversenye. Utána: Farkas Jenő cigányzenekara. — BÉCS. 10.45: Közvetítés Salzburgból. 12: A burgenlandi népszavazás 10 éves emlékünnep. 12.45: A bécsi szimfónikusok déli hg. 14.30: Mascagni: „Cavalleria rusticana” c. operája gramofonon. 16.40: Bau-zenekar. 18.15: Sergej Tanajeff zongorakvartettjének előadása. 19.35: Operettárák. Kiurina Berta közreműködésével. 21.05: Heinrich Kleist: „Printz Friedrich von Hamburg” c. ötfelvonásos színműve. 23.25: Hírek. 23.40: Wollner-zenekar.

HÉTFŐ, NOVEMBER 23.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Zenekari hg. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hg. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Kamarazene. Belaëff vonósnégyese. 21.30: Felolvasás. 21.45: Kétszongorás hg. 1. Bach: Preludium és Fuga. 2. Mendelssohn Szonáta. 22.15: Vonósnégyes. Borodin vonósnégyese. — BUDAPEST. 10.15: Hgv. Hajdu Anna, Jákó Béla (ének) és Faragó György (zongora) közreműködésével. 13: Déli harangszó. 13.05: Hangosfilmsláger. 17: Asszonyok órája. 18: Felolvasás. 18.15: Horváth Jancsi cigányzenekara. 19.20: Német nyelvoktatás. 19.50: Előadói est. 20.40: A budapesti filharmonikusok hg. Rubinstein Artur zongoraművész közreműködésével. 1. Bartók: Suite. 2. Mozart: G-moll szimfónia. 3. Brahms: B-dur zongoraverseny. 22.50: Fejes-szalózenekar és Horváth Gyula cigányzenekara, Kalmár Pál közreműködésével. — BÉCS. 12.50: Cerda-vonósnégyes. 13.40: Titta Ruffo hanglemmez. 14.10—15: Wagner Richard művei gramofonon. 16.30: Gyermekóra. 16.55: Ifjúsági óra. 17.20: Dr. Hans Ewald Heller előadása a cigányzene eredetéről. 18: A rokokó zenéje, hg. 21: Zenés bohózat. 23.30: Új operettek jazz-slágerai.

KEDD, NOVEMBER 24.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Zenekari hg. 1. Saint-Saens: Algiri suite. 2. Enescu: Souvenir. 3. Nottara: Fiorillo. 4. Nottara: Siciliana. 21.30: Felolvasás. 21.45: Ének hg. 22.15: Zenekari hg. 1. Chopin: Notturmo. 2. Brahms: Magyar táncok. 3. Bach—Saint-Saens: Sarabande. 4. Elinescu: Pásztorjelenet. 5. Schubert: Katonainduló. — BUDAPEST. 10.15: Szalózenekari hg. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: Szalózenekari hg. 13: Déli harangszó. 13.05: A rádió házi kvartettje. 18: Felolvasás. 18.30: Gramofon. 19.10: Francia nyelvoktatás. 19.40: Erkel Gabi magyar nótákat énekel, Magyar Imre cigányzenekara kíséretével. 20.30: Operaelőadás. Utána: Bura Sándor cigányzenekara. — BÉCS. 12.30: Buchbinder-vonósnégyes. 13.40: Sauer Emil hanglemmez. 14.10—15: Gramofon. 16.20: Modern reklámművészet. 16.50: Edison anekdoták. 18: Hummer-zenekar. 20: Käthe Hye zenés tornaórája. 20.30: Mozart: „Szöktetés a szerályból” c. operája. 23.05: Táncmuzika.

SZERDA, NOVEMBER 25.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Zongora-hgv. 1. Bach: Preludium és Fuga. 2. Schumann: Szonáta, Op. 18. 3. Chopin: Scherzo. 21.30: Felolvasás. 21.45: Orosz kórus. 22.15: Mozart hegedűversenye. — BUDAPEST. 10.15: A rendőrségszolgálat zenekara. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hg. foly-

tatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Hgv. Király Mária (ének) és Wichhert Irén (hegedű) közreműködésével. 16.30: Morse-tanfolyam. 18: Felolvasás. 18.30: Zenekari hg., operettészletek. 19.45: Olasz nyelvoktatás. 20.15: Felolvasás. 20.45: Barer Simon zongoraművész hangversenye a Zeneművészeti Főiskolából. 22.40: A Szabadság Dalkör hangversenye. 23.30: Rigó Jancsi cigányzenekara. — BÉCS. 12.30: Geiger-vonósnégyes. 13.40: Lotte Schöne hanglemmez. 14.10—15: Bajor dalok és táncok gramofonon. 17.30: Ifjúsági óra. Beszélgetés egy fiatal lánnyal a művészetről és a díjatról. 18: Híres énekesek gramofonon. 18.30: Jack Hyllton jazz-zenekara. 20.35: Szimfónikus hg. 21.45: Bécsi táncok. 23: Hírek. 23.15: Táncmuzika.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 26.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Ének-hgv. 21.20: Szimfónikus-hgv. 1. Dvorák Ouverture. 2. Saint-Saens Koncert. 22: Felolvasás. 22.15: Szimfónikus hg. Beethoven IV. szimfóniája. — BUDAPEST. 10.15: Gramofon. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: Gramofon. 13: Déli harangszó. 13.05: Eugen Stepat balalajka zenekara. 17: Gyermekóra. 18: Mezőgazdasági előadás. 18.30: Az 1. honv. gy. ezr. zenekara. 19.30: Angol nyelvoktatás. 20: Felolvasás. 20.30: Cselényi József magyar nótákat énekel, Toll Árpád cigányzenekara kíséretével. 21.30: A prágai filharmonikusok hangversenyének közvetítése. Utána: Sovánka Nándor cigányzenekara. — BÉCS. 12.30: Brunner-vonósnégyes. 13.40: Erika Morini hanglemmez. 14.10—15: Gramofon. 16.30: Gyermekóra. 18: Sommer-zenekar. 20.25: Friedmann Ignác zongoraművész hangversenye a bécsi szimfónikusok kíséretével. 21.30: A prágai cseh filharmonikusok hg. közvetítése. 22: Színházi rendező próba helyszíni közvetítése. 23: Hírek. 23.15: Silvester Schieder zenekara.

PÉNTEK, november 27.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: A rádió zenekara. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hg. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Kamarazene. 1. Bach: Preludium. 2. Raff: Szerenád. 3. Herbert: Szerenád. 4. Lalo: Szerenád. 5. Iljicszkij: Bilecsődal. 6. Chaminade: Fátolytánc. 7. Ethelbert Nevin: Táncoló marionettek. 21.30: Felolvasás. 21.45: Vidám műsor. 22.15: Gordonka-hgv. 1. Beethoven: Szerenád. 2. Schumann: Lótuszvirág. 3. Schubert: Moment musical. — BUDAPEST. 10.15: A rádió házi kvartettje. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hg. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 17: Előadás Párisból. 18: Felolvasás. 18.20: A budapesti szalózenekar hg. 19.30: Gyorsíró-tanfolyam. 20: Diósy Ed. és Szterényi József (ének) hangversenye. 20.45: Mocsányi és Lakos zenehumoristák hg. 21.40: A párisi nemzetközi lofogversenysis konferencia záróülésének helyszíni közvetítése. Utána: Pertis Jenő cigányzenekara. 23.50: Az operaház tagjaiból alakult zenekar hg.

SZOMBAT, november 28.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.30: Operaelőadás. — BUDAPEST. 10.15: Weidinger-szalózenekar. 20.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hg. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: A 2. honv. gy. ezr. zenekara. 17: Gyermekóra. 18: Felolvasás. 18.30: Bura Károly cigányzenekara. 19.30: Rádióamatör-pósta. 20.15: Halász Gyula előadása. 20.45: A budapesti koncert szalózenekar hg. Otto Klemperer (Berlin) vezényletével. 1. Mozart: Jupiter-szimfónia. 2. Sztrowinszky: Pergolesi-Pulcinella-suite. 3. Beethoven: VII. szimfónia. — BÉCS. 12.30: Mayer—Aichhorn-zenekar. 14.45—15: Tito Schipa hanglemmez. 17.30: A bécsi szimfónikusok hg. Georg Maikl tenorista közreműködésével. 19.55: Előadás az 50 éves Stefan Zweigről. 20.30: Olasz dalok és áriák. Előadás: Alberto Castagnoli baritonista. 21: „Mamsch sucht Anschluss” — Farkas Farkas vidám bécsi életképe. 23: Hírek. 23.15: Táncmuzika.

HÁTRANY

— Ki nem állhatom ezeket a forgó ajtókat.

— Én sem. Ha az ember haragos, még csak be sem vághatja maga után.

(Princeton Tiger.)

ELELMESSÉG

— Hallja, doktor ur, a maga tulmagas számlája valósággal fölforrallja a véremet.

— Rendben van, akkor a vér sterilizálása címén még fölszámítok tíz pengőt.

(Humorist.)

AZ ÖTLETES CSAVARGÓ

— Éhes vagyok.

— Majd mingyárt hívom az urat.

— Köszönöm, de nem vagyok emberevő.

(Journal Amusant.)

Szerkesztői üzenetek

R. S.-né. Kilónként 90 lej a vámja.

Arad. A magyar osztálysorsjáték huzásai iránt nem érdeklődhetünk. Aki benne érdekelve volt, az ellenőrizhette a huzások eredményét a budapesti lapokban, vagy az árusító-tól megküldendő jegyzékből. Egyébként magyar osztálysorsjegyeket Romániában sem nyíltan, sem titokban, eladni, vásárolni nem szabad.

G. Z., tanító. Egyoldalú előadás alapján személyes sérelmeivel nem foglalkozhatunk. Az ilyen ügyet hivatalos uton kell elintézni.

Nyugdíj és nyugalm nélküli nyugdíjas. A mikor van utalvány, — írja, — nincs pénz, amikor pénz van, nincs utalvány, s így történik, hogy öt-hat hónap is eltelik, amíg a nyugdíjhoz hozzájuthat. S az adótárnok még ily hosszú idő után is azzal utasította el őnt, hogy minek önnök a pénz, hisz 30 évig tisztviselő volt. Szóval másszóval szerezhetett eleget. Gyönyörű korpék.

Amerikai hagyaték, Kolozsvár. Sajnálattunkra, nincs időnk rá, hogy közelebbi meghatározás nélkül az illető lapszámot kikeressük.

K. I. Most már nehezen lehet ilyen lerakat-hoz jutni.

D. S., Busteni. Csak a só állami monopólium idáig. A szeszmonopóliumról most hoznak törvényt, a cukormonopólium a jövő zenéje.

Anyaságom. Meleg, hangulatos, költői írások, mint a régiak közül sok, de verset csak ritkán, kivételes alkalommal közlünk s ezekkel sem tehetünk kivételt. Ellenben, szíves hozzájárulásával, az Anyaságot áadjuk az Anya c. lap szerkesztőjének, aki Brassóban adja ki lapját.

Gyógyszerész. Köszönjük az információt, de már elkészt ahhoz, hogy újra foglalkozzunk vele. Annnyit mégis lerögzítettünk sorából, hogy miután Jorga kompon átkelt a Dunán, s a szállítás pénzügyi részét rábízta az alispánra, ez meg a rendőrségre és ez állítólag ki is utalta a 700 lej költséget, a révész hiába várta a pénzt, az valahol megrekedt. A révész Jorgánál reklamálta a fuvar, mire a miniszterelnök ezer lejt küldött neki, az uraknak pedig korholást. Erre történt, hogy a denunciató révész bevitték a rendőrségre, s ott visszaadták neki a kölcsönt, de nem lejben, hanem lejebben.

Sz. I. Nincs joga az előjárásnak semmiféle adó behajtását ügyvédre bízni.

Volt főszolgabíró. Csak egy kis türelem; a törvényjavaslat utban van, s abból pontosan ki fog tűnni, hogy a konvertáló kölcsön mire vonatkozik. Az eddigi közlések szerint mindenfajta gazdasági ingatlan-adósságra.

Előfizető presbíter. Panasza annyira személyes jellegű, hogy már e miatt sem közölhetjük, de lehetetlennek tenné ezt számunkra ez a mód is, ahogy írásának a közlésétőlünk kívánja. Erre vonatkozóan levelet is irtunk önnök.

Szöcs Ferenc urat kéri a kiadóhivatal, közölje lakhelyét, mert csak akkor intézheti el kívánságát.

Simon Vencel urat kéri a kiadóhivatal, közölje, mely helységben lakik, mert nyilatkozata ügyét csak akkor intézheti el.

Vérőölgyi. Tessék a legközelebbi postafőnökségnél érdeklődni: ott megmondják a feltételeket, de lehet, hogy ez az állás mostani formájában meg is szűnik. A Dárdai törvénytart egy ismerős ügyvédnél van alkalma betekintnie.

I. G. Mouson & Co.

Illatszert és pipere szappan-guár
Frankfurt a. M. Alapított 1798

ezulon értesíti romániai fízelt vevőit,
hogy a romániai vezérképviselet és
raktárt a

„WERA” cégnek,
Bukarest, Strada Labirint 150

adta át, ahová az összes tudakozódó
sok intézendők.

Sport

↑ BRASOVIA—IVRIA ASZTALI TENNISZ VERSENY LESZ VASÁRNAP. A Brasovia helyiségében, (Vár-utca 28. szám), vasárnap klubközi asztali tennisz verseny lesz a Brasovia és az Ivria között. — Itt említjük meg, hogy a kertületi asztali tennisz versenyek december hó 28-án lesznek Brassóban. A kertületi verseny a Brasovia rendezésében kerül lebonyolításra és annak részletesebb ismertetésére még visszatérünk.

↑ „A FORRADALMAR NAGYVARADI AC.” Ezt a címet adta a bukaresti Gazeta Sporturilor sportújság egyik cikkének, melyben a felfüggesztés alatt álló NAC ténykedéséről számol be. A cikk részletesen megírja, hogy a NAC, melyet bizonyos nemzetközi mérkőzések után járó illetékek meg nem fizetése miatti a bukaresti szövetség felfüggesztett, kiáltványt tett közzé, melyben a román foci-sport megmentésének jelszavával november 22-re kongresszusra hívja össze Románia valamennyi sportegyesületét. A kongresszus színhelyéül Aradot jelölték meg és a NAC számít arra, hogy minden városból legalább egy delegátus meg fog jelenni.

A NAC által összehívott sportmunkó kongresszus tulajdonképpen egy súlyos ellenzéki megmozdulás, melynek alkalmából a bukaresti sportlap megfújja a riadót és falra festi feketébbnél feketébbre az ördögöt.

Érdekes, hogy az aradi ellenzéki gyűlést egyidejűleg hívták össze a labdarugó szövetség, Consiliul Federal ülésével. — A kezdeményező NAC elsősorban is az olimpiai adó teljes eltörlését és az ilyen természetű adósság törlesztését javasolja. Követeli továbbá a bajnoki és nemzetközi mérkőzések jövedelme után a szövetség részére kötelező százalék csökkentését, valamint a repülőbolyegek használatának megszüntetését a sportbelépőjegyeknél. A központ részére is direktívákat óhajt adni az aradi gyűlés és előírja, hogy minden év február 15-ig tegyék közzé az év válogatott programját, hogy az egyesületeknek módjukban legyen ahhoz alkalmazkodni.

Nem helyeseljük a NAC eljárását annyiban, hogy nem az alkotmányos kereteken belül folytatja le az akcióját, annyi azonban bizonyos, hogy programjuk a romániai egyetemes labdarugás javára volnának, még akkor is, ha csak részben sikerülne a megvalósítása.

↑ OLASZORSZAG ÖKÖLVIVÓINAK GYÖZELME NEMETORSZÁGBAN. Hamburgból jelentik: Az olasz válogatott ökölvívók 14:2 arányban legyőzték Észak-Németország válogatott ökölvívóit.

A karácsonyi
örömeik
korábban
kezdődnek
az idén...

A beállott hóesés
és téli idő miatt a
Vestis már szállt
szöveitei árával!

VESTIS

SZOVETNAGYARUHAZ
Brassó, Lensor 26

Argus reklam

NOVEMBER 22.

Háromhónapos adó-moratórium Ausztriában

Bécs, november 20.

Az agráriusok súlyos helyzete miatt a kormány hír szerint elhatározta, hogy háromhónapos adómoratóriumot ad a parasztnak, kisiparosoknak és kiskereskedőknek.

A kormány reméli, hogy ez alatt a három hónap alatt ezeknek az osztályoknak a helyzete lényegesen megjavul.

SCHERK
NEW YORK

Szeretné, ha szebb volna az arcbőre?

Használjon akkor

Scherk
Face
Lotion

Egy csapásra eltűnik arcbőrének minden tisztatlansága.

Vezérképviselőt „Scherk” Bucuressti, Strada Lipsani 94 (Lupoiica) Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban

Közgazdaság

Hogyan lognak konvertálni?

Megjelent a mezőgazdasági adósságok állami konvertálásáról szóló törvényjavaslat

A törvény életbeléptetésétől számított két hónap alatt kell bejelenteni a mezőgazdasági követeléseket — Az adósság konvertálását csak az kérheti, akinek legalább 75 százalékból a mezőgazdaság a fő jövedelme

A törvényjavaslat paragrafusai

Bukarest, november 20.

A pénzügyminiszter expozéja alapján nagy vonásokban ismertettük már a mezőgazdasági adósságok konvertálására vonatkozó törvényjavaslat főbb intézkedéseit. Most előttünk fekszik a törvényjavaslat maga, amelyet — miután az a legfőbb törvényvéleményező társas is helyben hagyta, már még a mai nap folyamán be fognak nyújtani a parlamentbe.

Az 1. és 2. paragrafus kimondja, hogy a törvény az eladósodott mezőgazdák támogatása érdekében konvertálhatóvá teszi mindazon mezőgazdák tartozásait, akiknek főjövedelmük, legalább 75 százalékban a mezőgazdaságból adódik.

3. paragrafus. Azoknak a mezőgazdáknak az adósságai, akik 5, vagy ennél több hektár földterülettel rendelkeznek, 30 évre amortizálhatók, 4 százalék évi kamat mellett.

Mikor konvertálható?

A 9-ik paragrafus általános elvként szolgálja, hogy az 5 és 25 hektárt terhelő adósságok csak akkor konvertálhatók, ha az adósság, valamint a kamatok összege nem haladja meg a hektáronkénti 7000 lej. A 25 hektárnál nagyobb területet terhelő adósságok konvertálásánál figyelembe kell venni, hogy az érték 60 százalékát a terhelés meg ne haladja, ezenkívül, hogy a birtok jövedelmét biztosítsa az évi törlesztést és kamatot.

10. paragrafus. Azok a mezőgazdák, akik a konvertálás előnyeit élvezik, a nyújtott garanciákon kívül kötelesek alávetni magukat annak a termelési programnak, amelyet a konvertáló Mezőgazdasági Bank részükre előír a mezőgazdasági termelés fellendülése érdekében.

11. paragrafus. Mezőgazdasági adósság csak akkor konvertálható, ha a hitelező ehhez hozzájárul és lemond a követelés 25 százalékáról.

12. paragrafus. Több hitelező esetén, ha a konvertáláshoz nem járulnak hozzá az összes hitelezők, a hitelezők 55 százaléka dönt.

MEGYEI BIZOTTSÁGOK ALAKULÁSA

A 13-ik paragrafus a konvertálást véleményező bizottság felállításáról intézkedik, amely minden megyében működni fog. A bizottság elnöke az illetékes törvényszéki elnök, vagy helyettese, tagjai pedig többek között a Nemzeti Bank delegátusa, a pénzügyminiszter kikiáltója, a földmivélségi miniszterium, a mezőgazdasági kamara, valamint

A 4-ik paragrafus az állami amortizációs pénztár felállításáról és jogairól tesz említést.

A BEJELENTÉS KÖTELEZETTSÉGE

5-ik paragrafus. A mezőgazdasági hitelezők a törvény életbeléptetésétől számított két hónap alatt kötelesek bejelenteni a számukra illetékes előjárásoknál mezőgazdasági jellegű követeléseiket, feltüntetve a kamatokat és a garanciákat. A községi jegyző a bejelentést nyugtázza és a bejelentett adatokat egy speciális regiszterbe vezeti be, a regisztert pedig annak lezárása után, a járásbírósnál letétbe helyezi.

A 6-ik és 7-ik paragrafus a járásbírók részére tartalmaz utasításokat.

A 8-ik paragrafus szerint ugyancsak konvertálható a szőlő és gyümölcs termelők adósságai is.

A hitelező bankok kiküldöttje, az utóbbi a pénzügyminiszterium nevezi ki az érdekelte bankok előterjesztése alapján.

A 14-ik és 15-ik paragrafusok a bizottság hatásköréről intézkednek.

A 16-ik paragrafus. A konvertálásra vonatkozó kérdés beterjesztendő úgy a hitelező, mint az adós részéről, még pedig a törvény életbeléptetésétől számított két hónapon belül. Aki ezen idő alatt a konvertálásra vonatkozó kérését nem adja be, elesik a konvertálástól. A kérés benyújtásától kezdve minden más eljárás felfüggesztetik. Az átmeneti idő alatt az adós 7 százalékos kamatot fizet.

A MEZŐGAZDASÁGI BANK

17. paragrafus. Az adós, aki adósságának konvertálását kéri, mérleget tartozik csatolni a kéréshez vagyoni helyzetről, pontosan feltüntetve a hitelezők névsorát és a tartozások összegét.

18. paragrafus. A kiskorúak adósságainak konvertálását a gyámok, a gondnokság alá helyezettéket a gondnokok kérhetik.

A 19-ik és a 20-ik paragrafus a bizottságok számára tartalmaz utasításokat.

A 21-ik paragrafus. A konvertáló bizottságok határozataikat a Mezőgazdasági Bankhoz terjesztik be, amely a konvertálás gyakorlati eljárását folyamatba teszi.

A 22-ik paragrafus a Mezőgazdasági Bank részére tartalmaz intézkedéseket.

A 23-ik paragrafus arról intézkedik, hogy a konvertált adósságokat 30 évre a Mezőgazdasági Bank vállalja át 8 és fél százalék kamat és 1 és fél százalék évi amortizációval, amelyből az állam az

első 5 évben 3 százalékot vállalt át a 25 hektárnál kisebb és 3 és fél százalékot a 25 hektárnál nagyobb földbirtokok adósságainál. Ugy a kamatokat, mint az amortizációkat a Mezőgazdasági Bank részére a pénzügyigazgatóságok hajtják be.

100 ÉS 500 LEJES BÉLYEG-ILLETÉKEK

24. paragrafus. A Mezőgazdasági

Kolozsvár városa megtartja az árlejtéseket és azután a munkákat saját rezsiben csináltatja meg

Egyelőre csak kisebbségi vállalkozók rovására követ el ilyen tréfákat az interimár bizottság

Kolozsvár, november 20.

Amióta a kolozsvári városházán interimárbizottság vezeti az ügyeket, a város lakossága megtudta, hogy a választott tanács idejében hangos botrányokkal szereplő román blokk tagjai — ökök alkották az interimárbizottság gerincét — bizony csak kiabálni és kritizálni tudtak, de egyébként éppen olyan tehetetlenek és kapkodók, mint a régi tanács volt. Legfeljebb egy dologban tér el az új rezsim a régítől: abban, hogy az interimárbizottság alatt komoly közmunkát, nagy szállításokat lehetőleg nem adnak kisebbségi vállalkozóknak.

Ennek bizonyosságául ezúttal csak két friss eset említi.

Még a nyár végén történt, hogy a tavaly megrendelt, de pénz hiányában hónapokig a vármihatalnál hagyott vágóhídi hűtőgépek felállítására a város árlejtést hirdetett. Az árlejtésen több pályázó indult és amikor az ajánlatokat felbontották, hivatalosan megállapították, hogy a Simonffy-gépgyár a legelőnyösebb, tehát ezt fogadták el a város. A döntésre való tekintettel a nyertes gépgyár különböző anyagokat vásárolt, munkásokat vett fel az elvégzendő munkához, a mikor mint derült égből a száraz villám, úgy csapott le a város hivatalos leírata, amelyben közli, hogy a hűtőgépeket nem a nyertes gyárral szerelteti fel, hanem házi rezsiben a városi műhelyekben.

És csakugyan, a városi műhelyekkel csináltatták meg ezt a jelentős munkát. Igaz, hogy saját rezsiben a hűtőgépek beállítása 13 százalékkal többbe került, de ennyit csak igazán megér az, hogy a város konkurenciát csinálhat az adófizetőjének. A Simonffy-gépgyár egyébként panasszal élt a város eljárása ellen

a revízióbizottságnál, amely a napokban hozta meg a döntést. A gyárat elutasították a panaszával: Indokolás, a város csak azért rendezett árlejtést (a márciusi költségével), hogy megtudja, mi be kerülhet a hűtőgépek üzembehelyezésére.

Ugyancsak a közszállítási törvény és a Központi Árlejtési Hivatal nagyobb dícsőségére követte el az interimárbizottság azt a másik ilyen természetű tréfát is, amely most tartja izgalomban Kolozsvár felezernyi önálló szabóiparosát. A város nemrég árlejtést hirdetett száz darab tűzőltó-uniformis szállítására. A megrendelést a Boschán-cég kapta meg. Az árlejtés eredményét azonban Bukarestben formai okokból megsemmisítették és új árlejtés megtartására utasították a várost. Csak hogy a városnak most már eszé ágában sincs új árlejtést meghirdetni. A 100 uniformis árát kiutalták a tűzőltó-parancsnokságnak, amely saját vállalkozásban akarja az egyenruhákat előállítani.

Hogy mi ebben a sérelem? Az, hogy árlejtés esetén adófizető és iparendélyvel bíró szakemberek konfektionálnak a 100 darab egyenruhát, míg a tűzőltóság főparancsnoka kontárokkal, darabonként 30 lejjel akarja megvarratni az uniformisokat.

Ugy látszik, Kolozsváron a közszállítási törvénynek nincs kötelező ereje.

OLLA
GUM...?

a világ-márka!

Egészsége érdekében

Óvakodjék súlyos utánzatoktól!

